

BORDERHOLIC

AKTUALITY A ZAJÍMAVOSTI

“Pro mě border collie není osmým divem světa, ale prvním.”

“Border collie, stejně jako víno, dozrávají a zvyšují svojí kvalitu časem.”

Barbara Swann v úvodu své knihy: “The complet border collie”

OBSAH

KLUB

Malé ohlédnutí předsedy klubu
Stručné informace o klubu
Kontakty na členy výboru a komisí
Návod jak se přihlásit do klubu
Zápis z výboru v Telnici
Univerzální přihláška na akci BCC CZ
Zpráva redakční rady
Internetové stránky BCC CZ

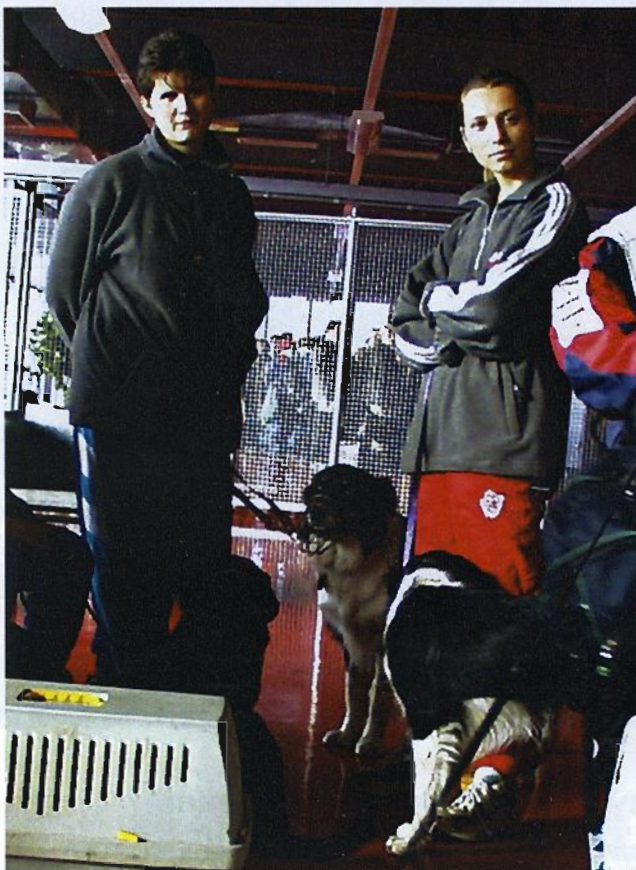
CHOV

Zpráva poradce chovu
Termínový kalendář výstav 2001
Výsledky výstav
Borderky na evropské výstavě psů
Dysplazie kyčelního kloubu
Změna posuzovatele DKK pro BCC CZ
Vyšetřování dědičných onemocnění očí

PRÁCE A SPORT

O pasení
Cviky základní poslušnosti
Termínový kalendář agility 2001
Termínový kalendář zimních sportů 2001
Úspěchy v agility

RŮZNÉ

Iveta Matzenauerová a Nikol Hanačíková se svými borderkami při cestě trajektem na MS v agility 2000 v Helsinkách (nahoře).
Mistrem republiky v agility pro rok 2000 se stal Ivo Bartek s Caty Czechmate. Půvabná dívka po jeho levici je Kateřina Lerková, která s Cannym Akumulator velice úspěšně obstála v soutěži IAL (vpravo).

Pohár za vítězství v prvním Mistrovství ČR border collí v agility patří osmileté feně Mobella Jackie a Katce Opavové

KLUB

Roční výročí založení našeho klubu přímo vyzývá k malému ohlednutí. Proto většina členů výboru připravila krátké články se souhrnem nejdůležitějších informací o naší činnosti. Počty nově zapsaných jedinců i růst naší členské základny jsou velkým příslibem do budoucna.

V loňském roce se mnoho věcí událo poprvé. Premiéru měla první bonitace, což považujeme za vůbec největší mezník. Poprvé se konala klubová a speciální výstava, proběhl také první ročník Mezinárodního mistrovství České republiky border collíí v agility. Dvě naše členky reprezentovaly naši zemi na Mistrovství světa v agility v Helsinkách a i mistrem republiky se stal tým z našeho klubu. Poprvé jsme také pořádali školení zájemců o pasení a hned napoprvé se nám podařilo zajistit jako instruktora mistra světa v této disciplíně. Proběhly první testy vloh k pasení, první zkoušky v pasení a první závody.

STRUČNÉ INFORMACE O KLUBU

Border Collie Club Czech Republic (BCCCZ) vznikl dne 11.9.1999. Na základě usnesení Předsednictva ČMKU 67/99 ze dne 9.11.1999 byl klub BCCCZ schválen jako prozatímní (resp. asociovaný) člen ČMKU prostřednictvím Svazu kynologických klubů (SKK), s působností od 1.1.2000, číslo klubu pro korespondenci s ČMKU je 4013. Štěňata a chovné jedince klub eviduje u plemenné knihy (PK) č.1. Jeho oficiální adresa je shodná s adresou ČMKU, adresa pro oficiální korespondenci je: RNDr. Michal Krejčí, Lomená 113, 251 64 Mnichovice-Božkov. Adresa pro poštovní a platební styk je: Ing. Lenka Kernerová, Buzulucká 8, 160 00 Praha 6.

Ostatní korespondenci vyřizují přímo jednotliví členové výboru a komisi (viz kontaktní adresy).

Byla by škoda, kdybyste vlastnili borderku a nebyli přitom členy klubu BCCCZ. Přišli byste o spoustu rad, informací, výhod a možností společných aktivit s jinými majiteli border collíí. Klub se snaží svým členům maximálně pomáhat, organizuje klubové akce, členy informuje prostřednictvím zpravodaje Borderholic a Internetových stránek (www.volny.cz/BCCCZ).

Celkem šest vydaných obsažných zpravodajů představuje dlouhé hodiny a dny práce redakční rady a jejich spolupracovníků. Množství důležitých i zajímavých informací, které se do nich podařilo soustředit, je pro vás, doufám, pobídkou k dalšímu hlubšímu studiu plemene border collie.

Podíváte-li se na kalendář akcí přichystaných na tento rok, zjistíte, že jich opět přibýlo. Rezervujte si tedy na ně čas ve vašem diáři a hlavně - přijďte!

RNDr. Michal Krejčí
předseda klubu

KONTAKTY NA ČLENY VÝBORU A KOMISÍ

Kontaktní adresy na členy výboru:

KREJČÍ Michal, RNDr. (předseda klubu), Lomená 113, 251 64 Mnichovice-Božkov, tel 0204 641755 d, 02 66712643 k, 0602 312724, krejci@oksystem.cz,

BARTEK Ivo, Ing. (jednatel, zástupce předsedy klubu), Masarykova 31, 664 52 Sokolnice, tel/fax 05 44224876 dk, 0608 730037, ibartek@iol.cz,

HANAČÍKOVÁ Nikol (poradce chovu, předseda komise pro chov), Kudlov 280, 760 01 Zlín, tel/fax 067 7216350 d, 067 7216645 k, 0603 891385, chevers@volny.cz,

KERNEROVÁ Lenka, Ing. (hospodář, pokladní), Buzulucká 8, 160 00 Praha 6, tel/fax 02 24318313, 0607 973488, lenka.kernerova@ecn.cz,

BRUNCLÍKOVÁ Věra (předseda komise pro pracovní a sportovní využití), Poznaňská 433, 181 00 Praha 8, tel: 02 8557761 dk, 0602 368265, ambra@iol.cz,

Kontaktní adresy na členy kontrolní a revizní komise:

BARCALOVÁ Šárka, Na záhonech 54, 141 00 Praha 4, tel 02 90010312 d,

DOSTÁLOVÁ Martina, Starobělská 58, Zábřeh, 700 30 Ostrava, tel 069 345102 d,

VOJTĚCHOVÁ Lenka, Mgr., Ambrožova 14, 130 00 Praha 3, tel 02 6442599 d,

fax 02 6973281 d., 0602 174316, lvojtechova@telecom.cz,

Kontaktní adresy na členy redakční rady zpravodaje a Internetových stránek BCCCZ:

LOUČKA Radko, Ing., CSc. (předseda RR), U Svodnice 105, Královice, 104 00 Praha 10, tel 02 67711253 d, 02 67711747 k, fax 02 67711448 k, 0603 888362, loucka@vuzv.cz,

LOUČKOVÁ Eva, Mgr., U Svodnice 105, Královice, 104 00 Praha 10, tel 02 67711253 d,

SOCHOROVÁ Simona, Rokytá 39/1, Nedvězí, 103 00 Praha 10, tel 02 67711037, ssochorova@usa.net,

VOJTĚCH Josef, Ing., Ambrožova 14, 130 00 Praha 3, tel 02 6442599 d, 02 66032407 k, fax 02 6973281 d, 02 66032038 k, 0602 174316, jvojtech@telecom.cz,

HEJRALOVÁ Veronika, Poznaňská 24, 616 00 Brno, tel 05 752086 d, veronika.hejralova@mujmail.cz,

ČEČILOVI Ludvík a Eva, LFCecil@aol.com,

Stav k 1.1.2001, seznam je určen jen pro potřeby klubu. Vysvětlivky: d = domů, k = kancelář.

NÁVOD JAK SE PŘIHLÁSIT DO KLUBU

Chcete-li se stát členem klubu, vyplňte, prosím, přihlášku a složenku, které najdete v tomto zpravodaji. Vyplněnou přihlášku a kopii dokladu o zaplacení členského příspěvku pošlete na adresu hospodářky klubu. Platit lze i převodem na klubový účet u ČS (1940238339/0800). Při placení složenkou je třeba uvádět správný variabilní (dle návodu, viz dále) a konstantní symbol (379). Výše vstupního poplatku (100 Kč), členských příspěvků (500 Kč, resp. 150 Kč pro dalšího člena rodiny) a ostatních poplatků je uvedena v normativch klubu. Platby v listopadu a prosinci platí i pro následující rok. Po zaplacení členského příspěvku obdržíte členskou průkazku na daný rok. Pokud člen BCC CZ nezaplatí členský příspěvek do konce února, musí znovu zaplatit vstupní poplatek.

Způsoby placení klubových poplatků:

- přímými platbami hospodářce klubu na akcích,
- běžnou složenkou typu C na adresu hospodářky klubu (na zadní stranu do zprávy pro příjemce vypsát účel platby),
- složenkou (nejlépe předtištěnou od hospodářky klubu) na bankovní účet klubu,
- bankovním převodem na účet klubu (číslo účtu klubu: 1940238339/0800) u ČS, Rytířská 29, Praha 1

OZNAČENÍ DRUHU PLATBY

Platby na složenkách budou označeny variabilním symbolem složeným z deseti čísel. Z levé strany symbolu se bude zapisovat druh platby (viz tabulka), z pravé strany bude uvedeno číslo člena klubu (číslo člena bude na legitimaci, kterou každý člen dostane po zaplacení vstupního poplatku). Platby mohou být sdružené. Pokud někdo chce zaplatit více poplatků najednou, či jeden vícekrát, napíše daný symbol tolikrát, kolikrát potřebuje. Například, když chce člen s pořadovým číslem 15 platit vstupní a roční členský příspěvek za sebe, za další dva členy své rodiny a ještě za vystavení krycího listu, pak na složence do kolonky variabilní symbol napíše 1112335015. Pokud někdo do klubu vstupuje, nebo nezná své klubové číslo, napíše na pravé straně číslo 1 (členem číslo 1 je BCC CZ).

Druh poplatku	Variabilní symboly
Jednorázový vstupní poplatek	1
Roční členský příspěvek	2
Roční příspěvek dalšího člena rodiny	3
Bonitace	4
Vystavení krycího listu	5
Inzerce	6
Výstavy	7
Jiné klubové akce	8
Sponzorské dary	9
Ostatní platby (například za předplatné Světa psů)	0

KLUBOVÉ POPLATKY

Klubové poplatky jsou uvedeny v následující tabulce. Jestliže někdo nedodrží termín platby nebo požaduje-li spěšné vystavení některého dokumentu (např. krycího listu) do třech dnů, zvyšují se poplatky o 100 %. Pro nečleny bude výše klubových poplatků dvojnásobná.

Klubové poplatky	Výše v Kč
Jednorázový vstupní poplatek	100
Roční členský příspěvek	500
Roční příspěvek dalšího člena rodiny	150
Bonitace - poplatek za jednoho psa	200
Vystavení krycího listu v normální lhůtě do 3 týdnů	100
Inzerce ve zpravodaji: 1/8 strany A4	100
Inzerce ve zpravodaji: 1/4 strany A4	200
Inzerce ve zpravodaji: 1/2 strany A4	400
Inzerce ve zpravodaji: celá strana A4	800
Inzerce na Internetových stránkách na čtvrtletí	
stránka do A4	100
fotografie do 300 kB	50

Platí jen pro členy klubu.

V TELNICI JEDNAL VÝBOR BCC CZ

V Telnici u Brna jednal 12. ledna 2001 výbor BCC CZ. Přítomni byli předseda M. Krejčí, jednatelem I. Bartek, poradkyně chovu N. Hanačková, pokladník L. Kernerová a za redakční radu R. Loučka a E. Loučková

Výbor klubu projednal:

1) Plán akcí týkajících se BCC CZ na rok 2001

a) Výstavy

- co se týká výstavy klubové a speciální, ČMKU potvrdila naše termíny a místa, tj. výstava speciální se bude konat dne 5.5. v Lysé nad Labem, rozhodčím bude M. Krinke, výstava klubová dne 19.8. v rámci Dne border collie na kynologickém cvičišti Zetoru v Brně. Jako rozhodčí bude pozvána specialistka pro plemeno BC Heidi Poschacher z Rakouska. Pozvání zajistí N. Hanačková,

- pro obě tyto výstavy je třeba zajistit poháry, byl tím pověřen I. Bartek a L. Kernerová,

- výbor potvrdil, že je třeba prostřednictvím zpravodaje zajistit mezi členy co největší propagaci mezinárodní výstavy v Praze Chuchli, která se uskuteční ve dnech 16.-17.6., a to z toho důvodu, že BC tam bude posuzovat jeden z nejznámějších světových odborníků na toto plemeno Felix Cosme z Velké Británie (majitel CH.S. Beagold). Zajistí M. Krejčí, R. Loučka.

b) Bonitace - v roce 2001 jsou naplánovány tři bonitace:

- jarní bonitace dne 7. dubna v Pardubicích, organizovat ji bude spolu s výborem H.Půlpánová, jako rozhodčí bude pozván V. Mojžíš,

- letní bonitace 19. srpna v Brně na Zetoru v rámci Dne border collie, rozhodčí V. Mojžíš, organizovat ji bude I. Bartek,

- podzimní bonitace 27. října v Praze Uhřetěvesi, kynologické cvičišti Rychety, organizovat ji bude spolu s výborem S. Sochorová, rozhodčí p. Holmerová.

c) Akce týkající se pasení - o nich informoval R. Loučka. Celý jejich termínář na rok 2001 je uveden v Borderholice číslo 7. Výbor s tím vyslovil souhlas.

d) Akce agility - termínář na rok 2001 bude uveden v Borderholice číslo 8. Opět bude organizováno MA agility border collie, uskuteční se pravděpodobně znovu v Praze Komořanech.

e) Tanec se psem - I. Bartek navrhl, aby v Brně při dnech Border collie dne 19.8. náš klub uspořádal Mezinárodní otevřené závody v tanci se psem. Výbor souhlasí, garantem bude I. Bartek. Jako rozhodčí se klub pokusí pozvat paní M. Nassek z Rakouska, pozvání zajistí E. Loučková a N. Hanačková.

2) Postup při přijímání nových členů do klubu a způsob placení členských příspěvků

Výbor se shodl na následujícím postupu. Při prvním kontaktu kteréhokoliv člena výboru by měl potencionální nový člen klubu od něj dostat bulletin "Základní informace o Klubu BCC CZ", spolu se složenkou a přihláškou. Bulletin by měl obsahovat podrobné, neustále aktualizované, základní informace (zatím to bylo řešeno rozesiláním Borderholicu č. 1). Vytištění tohoto bulletinu zajistí R. Loučka a M. Krejčí.

Zájemce o členství by měl vyplněnou přihlášku s kopií složenky zaslat pokladní L. Kernerové. Ta mu přidělí evidenční číslo a zašle mu průkazku BCC CZ. Členům výboru potom rozešle e-mailem aktualizovaný seznam nových členů.

Co se týká členských poplatků, platby z listopadu a prosince roku 2000 platí již i pro rok následující. Pokud člen nezplatí nový členský příspěvek do konce února 2001, musí kromě členského příspěvku nově zaplatit i vstupní poplatek. Po zaplacení členského příspěvku obdrží každý člen legitimaci BCC CZ na rok 2001.

3) Aktuální záležitosti týkající se chovu

a) Registr jedinců plemene border collie (které nemají PP uznávaný FCI)

- N. Hanačková seznámila výbor s návrhem postupu při zařazování zvířat do Registru ČMKU. Výbor s ním souhlasí, je to však třeba ještě prokonzultovat s ČMKU. Návrh je následující:

- 1) Majitel jedince zašle žádost o jeho registraci písemně a doporučeně poradci chovu.
- 2) Jedinec bude ve věku minimálně devíti měsíců předveden bonitační komisí BCC CZ. Bonitační komise na základě tohoto předvedení může zařazení do registru ČMKU doporučit.
- 3) Jedinec by pak měl být dle Chovatelského řádu ČMKU předveden na dvou výstavách vyššího typu. Jeho posudky odtud by měly být od dvou mezinárodních rozhodčí s výslednými známkami nejméně velmi dobrá.
- 4) Jedinec by měl také úspěšně složit zkoušky práce ovčáckého psa 1.výkonnostního stupně (ZPOP1) s ohodnocením výborně, nebo zkoušky 2.výkonnostního stupně (ZPOP2) s ohodnocením výborně, velmi dobře či dobře. Majitel jedince zašle žádost o zařazení do registru ČMKU písemně a doporučeně poradci chovu a přiloží doklady o výsledcích obou výstav a zkoušky z pasení ZPOP.
- 5) Výbor BCC CZ požádá (dle svého uvážení) Plemennou knihu ČMKU o zařazení jedince do Registru ČMKU.
- 6) Po zařazení do Registru ČMKU se jeho zařazení do chovu řídí Chovatelským a Bonitačním řádem ČMKU. To znamená, že daný jedinec může být zařazen do chovu až po úspěšném absolvování bonitace.
- 7) Jedinec zařazený do Registru ČMKU podléhá pině řízenému chovu klubu BCC CZ.

Poznámka: Podmínky pro zařazování do Registru ČMKU jsou uvedeny i v Chovatelském a zápisním řádu BCC CZ.

- Výbor projednal žádost pana Františka Vejrosta o to, aby jeho z Anglie importovaná fena BC s neúplným průkazem původu FCI byla zařazena do základního registru ČMKU. Jeho žádost vzal výbor na vědomí, o doporučení bude jednat po předvedení feny bonitační komisí (viz postup při zařazování zvířat do Registru ČMKU). Základní registr může být přidělen psům ze země

původu nebo druhé známé generaci, pomocný registr pak všem ostatním psům bez PP uznávaného FCI.

b) Vývoj a přehled členské základny BCC CZ

BCC CZ byl založen v prosinci 1999. Za rok svého působení prokázal nejen svou činností ale i nárůstem členů právo na svou existenci. Pokud chceme sledovat vývoj počtu členů našeho klubu, musíme se vrátit do roku 1999, kdy existovala sekce border collie při klubu chovatelů málopočetných plemen psů. Tato sekce vykazovala v srpnu 1999 celkem 39 členů. Referenda pro založení klubu BCC CZ se zúčastnilo 44 majitelů border collíí.

Další vývoj počtu členů: 1. 1. 2000 - 51 členů, 1. 6. 2000 - 71 členů, 1. 1. 2001 - 94 členů.

Z tohoto počtu je 74 evidováno jako řádné členství a 15 jako tzv. rodinné.

Pro zajímavost lze uvést, že v BCC CZ je 57 žen a slečen a 37 mužů. (Ivo Bartek - jednatel)

c) Chovatelská zpráva

Výbor s ní seznámila N. Hanačková (zpráva bude zveřejněna v Borderholicu na jiném místě). Počet vrhů i vydaných krycích listů ukazuje, že se chov v BCC CZ úspěšně rozvíjí, potěšitelný je i nárůst zahraničních krytí. Připravuje se katalog krycích psů s fotografiemi.

d) Soutěž klubový šampion BCC CZ

Podmínky pro udělení titulu KLUBOVÝ ŠAMPION již splnily 3 border collie:

- ADORA AKUMULATOR, maj. Nikol Hanačková
- CID AKUMULATOR, maj. Iveta Matzenauerová
- DARYL BOHEMIA ALKÉ, maj. Helena Půlpánová

Výbor všem gratuluje! Při nejbližší klubové akci bude těmto fenám a psu (spolu s jejich majiteli) předán diplom a pohár. Diplom zajistí M. Krejčí, pohár L. Kernerová.

Výbor navrhl, aby byl zavedena ještě další prestižní soutěž o titul KLUBOVÝ GRANDŠAMPION, ve které by se podobně jako u klubového šampiona počítaly body za výkon a krásu, bylo by jich třeba ale získat více za pracovní a sportovní výsledky (80 % bodů).

4) Borderholic a Internetové stránky

- R. Loučka seznámil výbor se zprávou redakční rady BCC CZ. Její znění je na jiném místě.
- Připravuje se obnovení nové smlouvy s firmou FITMIN o spolupráci při tvorbě a vydávání Borderholicu.
- Výbor schválil žádost Stanislava Černého o uvolnění z redakční rady z důvodu nemoci v rodině, na jeho místo byl schválen Ludvík Čechil.
- Nové Internetové stránky, BCC CZ jsou na www.volny.cz/bcccz, na jejich tvorbě se velkou měrou zasloužili manželé Čechilovi. Výbor jim za to děkuje.

5) Návrh zákona O chovu psů a zákona O myslivosti

Předseda klubu dodá navrhovatelům zákona stanovisko, které by řešilo problematiku psů pracujících se zvířaty (na ně se v návrhu zákonů zapomnělo).

6) Příští schůze výboru bude 7. dubna v Pardubicích

Zapsala E. Loučková

UNIVERZÁLNÍ PŘIHLÁŠKA NA AKCI BCC CZ

Druh akce:

Datum a místo pořádání:

Přihlašuji se na:

Jméno a příjmení:

Za organizaci:

Datum narození (majitele, držitele, původu):

Adresa (včetně PSČ):

Rychlé spojení (telefon, fax, mobil, e-mail):

Jméno a chovatelská stanice psa:

Plemeno, pohlaví a datum narození psa:

Iden tříkačnické číslo psa:

Poplatek ve výši Kč byl zaplacen dne formou:

Přiloženy jsou tyto doklady:

Poznámka: nehodící se škrtněte nebo nevyplňujte.

Datum:

Podpis:

ZPRÁVA REDAKČNÍ RADY

Redakční rada pro zpravodaj a Internetové stránky BCC CZ (dále jen RR) pracovala ve složení: LOUČKA Radko, LOUČKOVÁ Eva, SOCHOROVÁ Simona, VOJTĚCH Josef, ČERNÝ Stanislav, HEJRALOVÁ Veronika. V srpnu požádal S. Čemý o uvolnění z RR, protože se z vážných důvodů nemůže dále zabývat tvorbou Internetových stránek klubu.

RR zpracovala celkem již 6 zpravodajů Borderholic (4 v roce 2000), z toho 3 specializované (1x na základní informace o klubu, 2x na chov) a 3 s aktualitami a zajímavostmi. Ty specializované byly v loňském roce rozesílány všem majitelům border collí, od kterých jsme měli adresy a těm, kteří projevíli zájem vstoupit do klubu. Nespecializované zpravodaje jsme rozesílali členům klubu. Všechny Borderholiky jsme také poslali rozhodčím, kteří posuzují border collie na výstavách.

Grafickou úpravu a tisk zpravodaje zajišťovala ing. Jana Štěpánková z Fitminu, zpravodaj byl vydáván firmou Fitmin a.s. na základě smlouvy o spolupráci a reklamě. Reklamě firmy Fitmin a.s. byla vyhrazena zadní strana obálky u zpravodajů 2-4. Obdobnou smlouvu s Fitminem hodláme obnovit i pro rok 2001.

Internetové stránky a Diskusní fórum BCC CZ byly sice vytvořeny již v době, kdy vyšlo první číslo Borderholicu, ale tak jak se úsilí o jejich zrození rychle vykřesalo, tak také zhaslo. Zjistili jsme, že návrh na Internetové stránky byl natolik obsáhlý, že se nikomu nechtělo je udržovat (na Internet byly vystaveny jen v pracovní verzi), a že diskuse po e-mailu mezi majiteli border collí probíhají sice čile, ale ne prostřednictvím Diskusního fóra. Dva pokusy kontaktovat jiné osoby, které by Internetové stránky klubu spravovali, vyzněly naprázdno. Nakonec to však dopadlo dobře. Práce se ujal manželé Čechilovi a Internetové stránky (www.volny.cz/BCC CZ) vytvořili, budou je i spravovat. Na začátku roku 2001 nás čeká úkol nabídnout adresu naší Internetové stránky na vyhledávací servery a Internetové stránky klubů pro border collie a pasení.

Ve druhém čísle Borderholicu jsme vyzvali členy klubu, aby navrhli znak BCC CZ. Přišlo několik návrhů celkem od šesti osob. O nejvhodnější návrh a jeho výtvarné zpracování se vedou jednání. Tato záležitost ještě není ukončena.

RR se snaží o propagaci klubu a borderek i jinou formou. Bylo napsáno několik příspěvků do odborných i zájmových časopisů, na naše akce jsme zvali jejich redaktory. Nabídli jsme projekt do pořadu televize Prima Miláčci a sepsání knihy o pracovním využití border collí vydavatelství Agrospoj. RR spolupracuje s RR zpravodajů klubů pro příbuzná plemena jako je bearded collie, sheltie ve výměně (přebírání) některých příspěvků. RR sleduje zpravodaje klubů pro border collie ze SRN a Švýcarska.

Pro rok 2001 chystáme vydání čtyř zpravodajů, jednoho bulletinu se základními údaji o klubu a Chovatelské ročenky s kompletní plemennou knihou pro BC a katalogem plemenů, včetně jejich fotografií.

Děkujeme všem dopisovatelům i čtenářům, přejeme mnoho štěstí v roce 2001!

Radko Loučka za redakční radu pro zpravodaj a Internetové stránky BCC CZ

WWW.VOLNY.CZ/BCC CZ

"Vítejte na Internetových stránkách příznivců border collí." Takto začíná naše úvodní Internetová stránka. A pokračuje: "Na těchto stránkách přinášíme aktuality a zajímavosti o border collích a dění kolem nich nejen v České republice, ale i v zahraničí. Informace jsou dále členěny na klubové, chovatelské, z pracovního využití border collí, ze sportu a různé. Připojeny jsou odkazy na zajímavé stránky členů klubu a z celého světa. Pište nám. Rádi otiskneme Vaše příspěvky, přivítáme i připomínky ke kvalitě či obsahu těchto Internetových stránek, ale i k činnosti klubu. Cílem klubu je chov čistokrevných psů, při zachování biologického zdraví každého jedince a charakteristických vloh a vlastností specifických pro plemeno border collie."

WEB je členěn na: aktuality, klub, chov, práce, pasení, sport, různé, odkazy, dopisy a kontakty.

Nezapomeňte při surfování na WEBu "přistát" také u nás na www.volny.cz/bcccz.

Redakce

CHOV

VÝROČNÍ ZPRÁVA PORADCE CHOVU

CHOV BORDER COLLÍ V ROCE 2000 / BCC CZ/

Prostřednictvím BCC CZ bylo v roce 2000 skutečně 18 krytí.

Z toho: 11 fen porodilo v roce 2000 štěňata

1 fena nezabřezla

1 fena potratila

5 fen bude rodit až v roce 2001

V roce 2000 se také uskutečnil vrh z krytí roku 1999.

Celkem tedy 12 vrhů.

Z výše uvedených 12 vrhů narozených v roce 2000 se narodilo celkem 63 štěňat - 34 psů a 29 fen. Zapsáno bylo jen 62 štěňat /33+29/, z důvodu úhynu 1 štěněte - psa - po týdnu od porodu.

Vrhy v jednotlivých chovatelských stanicích: (seřazeni abecedně)

AKUMULATOR

- vrh "G" (Ass Bohemia Alké x Highland Dreamer)

7 štěňat /3 psi + 4 feny/, všechna štěňata černobílá

- vrh "H" (Lucky Su x Highland Dreamer)

4 štěňata /1 pes + 3 feny/, všechna štěňata čemobilá

BOHEMIA ALKÉ

- vrh "H" (Jackie Mobella x Roy of Dalmington)

6 štěňat /4 psi + 2 feny/, všechna štěňata černobílá

- vrh "CH" (Forth Bohemia Alké x Glen from Ayrshire)

4 štěňata /1 pes + 3 feny/, 1 pes čb, 2 feny blue merle, 1 fena blue merle s pálením

COLY QUEEN

- vrh "C" (Bibi Czechmate x Drake Bohemia Alké)

5 štěňat /3 psi + 2 feny/, zapsáno pouze 2+2 - úhyn 1 psa, všechna štěňata čemobilá

DARLEY ARABIAN

- vrh "A" (Ferine Bohemia Alké x Wendevick Usecasper)

5 štěňat /4 psi + 1 fena/, 1 pes modrobílý, ostatní černobílá

FOXY FOX

- vrh "A" (Daryl Bohemia Alké x Aran Coly Queen)

5 štěňat, všechna štěňata černobílá

MIVEKO

- vrh "A" (Etna Akumulator x Frankie Akumulator)
5 štěňat /3 psi + 2 feny/, všechna štěňata černobílá
MORAVIA ZAURAK

- vrh "C" (Brera Bohemia Alké x Accord Black Chevers)
8 štěňat /5psů + 3 feny/, všechna štěňata černobílá
RUBÍNOVÉ SRDCE

- vrh "A" (Arrow Akumulator x Canny Akumulator)
5 štěňat /3 psi + 2 feny/, všechna štěňata černobílá
- vrh "B" (Aischa Suzi z Marpy Bohemia x Canny Akumulator)
4 štěňata /4 psi/, 2 tricolor, 2 černobílí

ZE SKALISTÝCH HOR

- vrh "A" (Biyi Bohemia Alké x Canny Akumulator)
5 štěňat /1 pes + 4 feny/, všechna štěňata černobílá
Ze začátku roku 2000 byly zapsány ještě 2 vrhy přes Klub cho-
vatelů málopočetných plemen psů:

OD STŘÍBŘECKÝCH RYBNÍKŮ

- vrh "B" (Cloud Bohemia Alké x Corries Roy)
7 štěňat /4psi + 3 feny/, všechna štěňata černobílá
CZECHMATE

- vrh "F" (Brandy Czechmate x Knottsway Chico at Czechmate)
2 štěňata /2 feny/, obě černobílá
Plemenná kniha tedy zapsala v roce 2000 celkem 71 štěňat /37
psů + 34 fen/.

Z uskutečněných 18 krytí v roce 2000 /BCCGZ/ bylo: 14 krytí v
ČR (77,7%), 4 krytí v zahraničí (22,3%)

To, že více než 1 krytí v roce 2000 bylo uskutečněno v zahraničí,
považují za velice optimistické a věřím, že tomu bude tak i nadále
v následujících letech.

Nejen zahraniční krytí, ale také rozšíření řad uchovněných psů
zaručuje kvalitní chov, který bude co nejméně přibuzensky pro-
pojen.

V roce 2000 prošlo bonitací celkem 33 jedinců BC, z nichž 6 již
bylo dříve uchovněných - dodělávali si pouze bonitační kód.

Mezi chovné jedince bylo v roce 2000 nově zařazeno 27 border
collí (14 psů + 13 fen). Je to obrovský skok oproti minulým letům,
především se jedná o velké rozšíření chovné základny (hlavně
psů) a otevírají se tak možnosti výběru nepřibuzného a vhodného
páru i v rámci naší země.

Nikol Hanačiková - poradce chovu

SEZNAM CHOVNÝCH PSŮ

/pokud psi nemají rtg DKK, jsou uvedeni jen jménem/
ACCORD BLACK CHEVERS, nar. 13.2.1998, černobílý, DKK
0/0, PRA/CEA - neg.00

(Cony Czechmate x Adora Akumulator)
bon.kód: 0/0 iimbapnnna/C1R1S1Y1
maj. Radana Javoříková, Mladcová-revř, Zlín
AKÉLA BOHEMIA ALKÉ
ALERT AKUMULATOR, nar. 7.5.1996, černobílý, DKK 2/2,
PRA/CEA - neg.00

(Highland Dreamer x Ass Bohemia Alké)
bon.kód: 2/2 iimbalslnna/F1R1W3
maj. Stanislav Černý, Botanická 6, Brno
ANYS AYKY, nar.16.1.1999, černobílý, DKK 2/0, PRA/CE-
A-neg.00,

(Highland Dreamer x Caty Czechmate)
bon.kód: 2/0iimbapsnna/Q1W3
maj. Peterkovi Eva a Dušan, Lelekovice 485,
ARAN COLY QUEEN, nar. 19.6.1997, černobílý, DKK 0/0, PRA/
CEA neg. 00, ZM, Champ. ČR
(Amprors Tsar at Beagold x Bibi Czechmate)

maj. MUDr. Jana Matějková, Na Záhonech 60/776, 141 00
Praha 4
ARNPRIORS TSAR AT BEAGOLD
BARNY BLACK CHEVERS, nar. 16.4.1999, černobílý, DKK
2/2, PRA/CEA-neg.00

(Clan-Abby NZ'S Black Magic x Adora Akumulator)
bon.kód: 2/2 timbapnnna/S1W3
maj. Pavel Šmíd, J.Poppera 18, 530 06 Pardubice
CANNY AKUMULATOR, nar. 21.8.1997, tricolor, DKK 0/2,
PRA/CEA-neg., SA1, SA2, BH, ZVOP
(Liza's Border Dover x Lucky Su)

bon.kód: 0/2iimbabsnna/W3
maj. Tomáš Lerl, Pod Kopcem 6, 147 00 Praha 4
CARISTAN JAGUAR
CID AKUMULATOR, nar. 21.7.1997, tricolor, DKK 2/0, PRA/
CEA-neg.00, SA1, SA2, SA3, BH, ZZZ

(Liza's Border Dover x Lucky Su)
bon.kód: 0/2 tvmbapbsnna/A1S1W3
maj. Iveta Matzenauerová, Bří Sousedků 1889, Zlín
CONY CZECHMATE, nar. 2.5.1996, černobílý, DKK 1/0,
(Knottsway Chico at Czechmate x Ghosland Fortune Cookie at
Mobella)

maj. Alena Vičarová, Souhrady 14, 625 00 Brno
DRAKE BOHEMIA ALKÉ, nar. 4.3.1997, černobílý, DKK 2/1,
PRA/CEA-neg.99, Interch., Champ. ČR, SA1

(Highland Dreamer x Atma Bohemia Alké)
maj. Pavlína Škraloupková, Nám.Lobkovic8, Praha 3
DUNCAN BOHEMIA ALKÉ, nar. 4.3.1997, černobílý, DKK 0/0,
PRA/CEA- neg., Interch., Champ.ČR.,Kl.Ch.,BH,ZOP,
(Highland Dreamer x Atma Bohemia Alké)

Bon.kód: 0/0 timbasnna
maj. Alexandra Grygarová, Seněšice 24, Nový Knín
DYNAMIT AKUMULATOR, nar. 17.5.1998, černobílý, DKK 2/2,
PRA/CEA-neg.99, ZVOP
(Highland Dreamer x Lucky Su)

bon.kód: 2/2 iimbalsnna/C1R1T1W3
maj. Milan Slunéčko, Pelešany 67, Pelešany
EAGER BOHEMIA ALKÉ, nar.1.5.1998, černobílý, DKK 2/2,
PRA/CEA-neg.00, ZM,ZOP,SchHA, ZVV1, ZPU1, SchH1,
ZVOP, IPO1

(Highland Dreamer x Mobella Jackie)
bon.kód: 2/2 iimbapsnna/K1W3
maj: Alena Králová, Ostravská 626, 199 00 Praha 9
ETON BOHEMIA ALKÉ, nar. 1.5.1998, černobílý, DKK 1/0,
PRA/CEA-neg.00, SA1, ZVOP

(Highland Dreamer x Mobella Jackie)
bon.kód: 1/0 iimbalsnna/A1O1S1W1Y1
maj. Lenka Šillerová, Vsetínská 14, Brno
FRANKIE AKUMULATOR, nar. 3.3.1999, tricolor, DKK 1/0,
PRA/CEA-neg.00, ZVOP, ZPOP1, ZPOP2

(Liza's Border Dover x Lucky Su)
bon.kód: 1/0 iimbapsnna/W1
maj: Miroslav Koško, Podkost 57, Mladějov v Čechách
FRISK BOHEMIA ALKÉ, nar.17.5.1998, blue-merle, DKK 0/1,
PRA/CEA- neg.00.

(Amprors Tsar at Beagold x Atma Bohemia Alké)
bon.kód: 0/1iimbppnna/F1P1W1X1
maj. Jana Mičochová, Rozvodova 364/7, Praha 4
GAMBIT BOHEMIA ALKÉ, nar. 20.4.1999, černobílý, DKK 0/1,
PRA/CEA - neg., Juniorch. ČR, (Krislyn Bomber at Beagold x
Atma Bohemia Alké), bon.kód: 0/1 iimbabsnna/H1W1

GRAY BOHEMIA ALKÉ, nar. 20.4.1999, modrobílý, DKK 1/0,
PRA/CEA - neg.,(Krislyn Bomber at Beagold x Atma Bohemia
Alké), bon.kód: 1/0 iimbepnsnna/H1Q1W1
maj: Josef Mareš, Městečko 32, 257 01 Postupice

HIGHLAND DREAMER, nar. 15.11.1994, černobílý, DKK 0/0,
Interch., Champ. ČR, Champ. SR, Rakouský champ., Klubový
champ., Evropský vítěz 99, SA1, SA2, BH, ZVOP, PRA/CEA -
neg.00
(Lethans Double Take x Woodtree Alaskin Dream)
Bon.kód: 0/0 iimbapsnna

maj. Radko Loučka, U Svodnice 105, 104 00 Praha 10
 KNOTTSWAY CHICO AT CZECHMATE
 MOUSE DI CAMBIANO, nar. 3.12.1998, tricolor, DKK 2/2,
 ZVOP, ZPOP 1, PRA/CEA-neg.00
 (Nip x Entea di Cambiano)
 bon.kód: 2/2 limbasbnnna/P1Q1W3Y1
 maj. Radko Loučka, U Svodnice 105, 104 00 Praha 10
 WENDEWICK USECASPER, nar. 9.11.1996, černobílý, DKK
 2/2, PRA/CEA-neg.99.,00
 (Krislyn Bomber at Beagold x Meiken Temptation)
 bon.kód: 2/2 timbapnnna/C1L1Q1W3
 maj. Helena Půlpánová, Národních Hrdinů 344, Pardubice

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme všechny majitele border collíí uchovených před rokem 2000, že bez dodělaných nutných vyšetření (DKK, PRA/CEA), nebudou fenám vydávány krycí listy a psi nebudou uváděni do krycích listů!!!

Dále je nutné, abyste si kontrolovali, zda Váš chovný pes či chovná fena nemá již prošlé vyšetření PRA/CEA (platnost: psi - 2 roky, feny - 3 roky). Pokud tato vyšetření nebudou včas opakována a budou již prošlá, bude se k tomuto přistupovat tak, jako by jim vyšetření PRA/CEA chybělo.

Nikol Hanačiková - poradce chovu

TERMÍNOVÝ KALENDAŘ VÝSTAV 2001

Mezinárodní

21.-22.4. - Světová výstava psů, Izrael, Tel Aviv
 28.-29.4. - České Budějovice - Sekretariát MVP, P.O. Box 31, Knežskodvorská 29,370 21 České Budějovice, tel/fax: 038 27108
 26.-27.5. - Litoměřice - Nord Bohemia Canis, P.O.Box 178, 412 01 Litoměřice, tel: 0416 731038, tel/fax: 0416 734059
 8.-10.6. - Evropská výstava psů, Portugalsko, Porto
 16.-17.6. - Praha - ČKS - sekretariát MVP, U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7, tel/fax: 02 8722235
 30.6.-1.7. - Brno - Intercanis, Všeštickova 5, 656 12 Brno, tel: 05 43211558, fax: 05 43212026
 8.-9.9. - Mladá Boleslav - Interdog Bohemia, MVP-sekretariát, Luční 286, 293 01 Mladá Boleslav, tel/fax: 0326 27220
 13.-14.10. - České Budějovice - Sekretariát MVP, P.O. Box 31, Knežskodvorská 29,370 21 České Budějovice, tel/fax: 038 27108

Národní

31.3.-1.4. - Ostrava - Sekretariát NVP, Kynologická org. č. 1, Hlubinská 20, 702 00 Moravská Ostrava, tel/fax: 069 6663892
 22.-23.9. - Brno - Národní výstava psů všech plemen, Všeštickova 5, 656 12 Brno, tel: 05 43211558, fax: 05 43212026

SKK

21.4. - OV Žatec - František Koutný, Oblouková 193, 438 01 Žatec, tel: 0397 710137
 18.8. - KV Kladno - Dr. Jaroslava Ovesná, Smečenská 737, 272 04 Kladno
 15.9. - OV Tachov - Jana Besmáková, Korandova 1743/11, 347 01 Tachov, tel: 0184 723469 (záznamník), 0604 108489

Klubová BCC CZ

19.8. - Brno KK Zetor pod Velkou Klajdovkou, Ing. Ivo Bartek, 664 52 Sokolnice 31, tel: 0603 224173

Speciální pro border collie

5.5. - při KV Lysá nad Labem - Spolek přátel psů, Antonín Mudra, 251 01 Světlice 154, tel.: 0204/602 179

Mezinárodní výstavy v roce 2002:

9.-10.2. - Brno - Sekretariát MVP
 27.-28.4. - České Budějovice - Sekretariát MVP
 25.-26.5. - Litoměřice - Nord Bohemia Canis
 8.-9.6. - Praha - ČKS - sekretariát MVP
 29.-30.6. - Brno - Intercanis
 7.-8.9. - Mladá Boleslav - Interdog Bohemia
 12.-13.10. - České Budějovice - Sekretariát MVP

NÁVRH NA ROZHODČÍ PRO BC PRO ROK 2001

18. března - NVP Ostrava - ing. Jaroslav Matyáš, Slovensko
 26. dubna - MVP České Budějovice - Brigitte Bregenzer, Rakousko
 5. května - Speciální při KVP v Lysé n. Labem - Milan Krinke, ČR
 26. května - MVP Litoměřice - V. Mojžíš, ČR
 16. června - MVP Praha - Felix Cosme, Velká Británie
 30. června - MVP Brno - Claude Ritter, Francie
 18. srpna - Klubová při Dnech BC v Brně - Heidi Poschacher, Rakousko
 8. září - MVP Mladá Boleslav - baronesse Dina von Hahn, Německo
 24. září - NVP Brno - Milan Krinke, ČR
 6. října - NVP České Budějovice - Barbara Müller, Švýcarsko

OSLOVILI JSME ROZHODČÍ EXTERIÉRU

V zájmu lepší komunikace s rozhodčími exteriéru border collíí a na základě doporučení výboru BCC CZ, konaného v Mnichovicích 6.2.2000, jsme jim poslali, spolu se všemi šesti čísly Borderholice, dopis předsedy klubu BCC CZ, jehož podstatnou část zde pro informaci uvádíme:

Border collie je především pracovní plemeno, které jako jedno z mála ještě své původní poslání pást ovce skutečně vykonává. V zahraničí je v převážné většině případů selekce dosud prováděna na základě zejména pracovních a ne exteriérových kritérií. Záměrem velmi volný standard plemene vede často k tomu, že těch pár konkrétních údajů, které jsou v něm uvedeny, je vytrháváno z kontextu a příliš zveličováno. Chápu obtížnou úlohu rozhodčích, kteří mají na základě tak mlhavých kritérií posuzovat. Na druhou stranu však jednostranná interpretace standardu vede některé chovatele k vytváření show linií, jejichž jedinci se sice líbí rozhodčím, ale při práci u stáda v drsných klimatických podmínkách by měli těžké problémy, nebo by ji nebyli schopni vykonávat vůbec. Věřím, že větší informovanost o charakteru a poslání plemene Vám pomůže také při jeho posuzování na výstavách.

M.K.

Glare Bohemia Alké vyhrála mezikřídu na Evropské výstavě v Poznani

VÝSLEDKY VÝSTAV

MVP Bratislava, 20.8. 2000

posuzoval : Tĭbor Gellĕn, H

PSI

tř. mladých: V - Barny Black Chevers, maj. P. Šmĭd

mezitřída: V - Grey Bohemia Alkĕ, maj. A. Grygarová

tř. otevřen: V1,CAC - Wendevick Usecasper, maj. H. Půlpnov

VD - Doc Only One Of Mount Sterling, maj. H. Dietz

FENY

tř. mladých: V1,CAJC - Urma Of Irish Home, maj. ĩng. M. Kotulš

V2 - Baby Te Pito O Te Henua, maj. M. Bystrick

V3 - Glare Bohemia Alkĕ, maj. H. Půlpnov

mezitřída: VD - Gwynny Bohemia Alkĕ, maj. A. Grygarová

tř. šampionů: V1,CAC,CACIB,BOB - ch. Deuce Czechmate, maj. Š. Fingerová a J. Vajc

MVP Mlad Boleslav, 2.9. 2000

posuzoval: MVDr. Jan Nesvadba, CH

PSI

mezitřída: VD - Gambit Bohemia Alkĕ, maj. J. Mareš

tř. otevřen:

VD1 - Florey Bohemia Alkĕ, maj. V. Brunclĭkov

VD2 - Wendevick Usecasper, maj. H. Půlpnov

tř. pracovnĭ:

V1,CAC,CACIB - Eager Bohemia Alkĕ, maj. A. Krlov

tř. šampionů:

V - ch. Aran Coly Queen, maj. MUDr. J. Matĕjkov

FENY

tř. dorostu: VN - Gee Akumultor, maj. V. Brunclĭkov

tř. mladých: VD - Gay Bohemia Alkĕ, maj. V. Brunclĭkov

mezitřída:

V1,CAC,CACIB,BOB - Glare Bohemia Alkĕ, maj. H. Půlpnov

D - Etna Akumultor, maj. M. Koško

tř. otevřen: V1,CAC - Dorrit Bohemia Alkĕ, maj. V. Brunclĭkov

tř. šampionů: V - ch. Deuce Czechmate, maj. Š. Fingerov a J. Vajc

Moravskoslezsk NVP Brno, 23.9. 2000

posuzoval: Mĭlan Krinke, CZ

PSI

tř. dorostu: VN - Adam Foxy Fox, maj. R. Koštlov

tř. mladých: V1,CAJC - Grey Bohemia Alkĕ, maj. A. Grygarová

mezitřída:

V1,CAC - Anwar Jack z Āernobilých, maj. B. Kacĭkov

V2,r.CAC - Ghent Bohemia Alkĕ, maj. H. PisarĀkov a M.

Polášková

tř. otevřen:

V1 - Wendevick Usecasper, maj. H. Půlpnov

VD - Doc Only One Of Mount Sterling, maj. H. Dietz

FENY

tř. dorostu: VN - Alma Foxy Fox, maj. I. Šarochov

tř. mladých: V1,CAJC - Tosari Flies High, maj. L. Svobodov

mezitřída:

V1,CAC,NV,BOB - Glare Bohemia Alkĕ, maj. H. Půlpnov

tř. vĭtĕzů:

V1,CAC - ch. Deuce Czechmate, maj. Š. Fingerová a J. Vajc

IX. Klubov vĭstava bearded a border collĭf, Slovensko - Bratislava, posuzovala: Edĭth Soltĕsz, A

PSI

tř. puppy: VN, Best puppy - Arco Black Thunderbolt, maj. D. a P. Fazekašovi

FENY

tř. puppy: VN - Anelim Ze Skalĭstých hor, maj. M. Lorkov

tř. mladých:

V1,CAJC - Urma Of Irish Home, maj. ĩng. M. Kotulš

mezitřída:

V1,CAC - Baby Te Pito O Te Henua, maj. M. Bystrick

tř. otevřen:

V1,CAC - Amanda Te Pito O Te Henua, maj. I. a R. Lukčovĭ

V2,r.CAC - Detnia Bohemia Alkĕ, maj. D. a P. Fazekašovi

tř. vĭtĕzů:

V1,CAC,KI.V, BOB - ch. Deuce Czechmate, maj. Š. Fingerová a J. Vajc

V2 - Biya Bohemia Alkĕ, maj. M. Lorkov

MVP Āesk Budĕjovice, 14.10. 2000

posuzoval: MVDr. Daniel Stanko, CZ

PSI

tř. mladých: V1,CAJC - Grey Bohemia Alkĕ, maj. A. Grygarová

mezitřída: V - Gambit Bohemia Alkĕ, maj. J. Mareš

tř. otevřen: V - Wendevick Usecasper, maj. H. Půlpnov

FENY

tř. mladých: V1 - Aneta Bohemia Jukon, maj. K. Macků

V2 - Tosari Flies High, maj. J. Svobodov

VD - Arleta Bohemia Jukon, N. Pĭnov

mezitřída: V1,CAC - Glare Bohemia Alkĕ, maj. H. Půlpnov

tř. otevřen: V1,CAC - Aida Od Střĭbřeckých rybnĭků, maj.D.

Plevkov

tř. šampionů: V1,CAC,CACIB,BOB - ch. Deuce Czechmate,

maj. Š. Fingerová a J. Vajc

MVP Nitra, 4.11. 2000, posuzoval: Szabo Sándor, H

PSI

mezitřída: V1,CAC - Barny Black Chevers, maj. P. Šmĭd

tř. pracovnĭ: V1,CAC,r.CACIB - Aeneas Black Chevers, maj.

L. Cvachov

tř. šampionů: V1,CAC,CACIB,BOB - Duncan Bohemia Alkĕ,

maj. A. Grygarová

FENY

mezitřída:

V1,CAC,r.CACIB - Glare Bohemia Alkĕ, maj. H. Půlpnov

V2,r.CAC - Urma Of Irish Home, maj. ĩng. M. Kotulš

tř. otevřen:

V1, CAC - Angelface Of Pinewood Country, maj. B. Bartl

V2,r.CAC - Baby Te Pito O Te Henua, maj. M. Bystrick

tř. šampionů: V1,CAC,CACIB - ch. Deuce Czechmate, maj. Š.

Fingerová a J. Vajc

Evropsk Poznaň, 29.10.2000

posuzovali: psy Tĭbor Brody (H), feny Eva Eriksson (Švĕdsko)

PSI

tř. mladých: CAJC - LEONHEART VOM SKUDDENHOF, B.

Mayer, SRN

mezitřída: CAC - TERMINATOR VOM KUSCHELMUSCHEL, A.

Dogs, SRN

tř. otevřen: CAC - FROM BORDERS HOME BARNY, R. Son-

nemans, Holandsko

tř. pracovnĭ: CAC - WENDEVICK RAY, P. Lisens a Busse,

Belgie

tř. šampionů: CAC, CACIB, BOB - BORDERFAME HEART

N'SOUL, Fitzgerald

a Driessens, Belgie

r.CAC, r.CACIB - PIKKUPAIMENEN MAXWELL SMART, P.

Hyeĭm, Finsko

FENY:

tř. mladých: CAJC - BRAINS 'N BEAUTY BELLA PRIMADONA,

A. Dogs, SRN

mezitřída:

CAC - r.CACIB GLARE BOHEMIA ALKĕ, H. Půlpnov, ĀR

r.CAC - HEARTLAND YAZZIE, P. Lissens a Busse, Belgie

tř. otevřen: CAC, CACIB - MACCABEE BUSSY MISS ME, E.

Lamusuo, Finsko

r.CAC - TULLACREST MIDNYT MAGIC, G.L. Delvaux a

Crauwels, Belgie

tř. šampionů: CAC - PIKKUPAIMENEN COCONUT CREAM, E.

Lamusuo, Finsko

r.CAC - AGILITY JOY HALLOWEEN, Ch. Killer, SRN

MVP Trenčín 27.01.2001

Rozhodčí: Spoljarić Boris - Chorvatsko

PSI

tř. dorost: ARCO BLACK THUNDERPORT - nadějný, chov.

D.Fazekašová, maj. M.Kosa

tř. mladých: ADAM FOXY FOX - V1, chov. H. Půlpánová, maj.

R.Košťálová

meziřída: GHENT BOHEMIA ALKÉ - V1, CAC, r. CACIB, chov.

A. Grygarová, maj. Písařčiková + Polášková

tř. otevřená: WENDEVICK USECASPER - V1, CAC, CACIB,

BOB, chov. M.-L. Dreissens, maj. H. Půlpánová

FENY

tř. dorost:

ARNICA BLACK THUNDERBOLT - nadějná, chov. D. Fazekašová,

maj. O. Čunderlíková

meziřída: BLAZE BLACK CHEVERS - V1, CAC, CACIB, chov. +

maj. N. Hanačíková

tř. otevřená:

BABY TE PITO O TE HENUA - V2, chov. Z. Klasová, maj. M.

Bystrická

GLARE BOHEMIA ALKÉ - V1, CAC, r. CACIB, chov. A. Grygarová,

maj. H. Půlpánová

tř. pracovní: DETÁNIA BOHEMIA ALKÉ - V1, CAC, chov. A.

Grygarová, maj. D. Fazekašová

MVP Brno 03.02.2001

Rozhodčí: Szabó Sándor, Maďarsko

PSI

tř. dorost: ARCADO DARLEY ARABIAN - VN, chov. V. Cápalová,

maj. R. Novák

tř. mladých:

ADAM FOXY FOX - V2, chov. H. Půlpánová, maj. R. Košťálová

BATTOS OD STRÍBŘECKÝCH RYBNÍKŮ - V1, CAJC, chov. J.

Hutter, maj. E. Koliandrová

TED FROM SCOTISH ROY V. BEUTENH. - V3, chov.

I. Moesner, A. Grygyrová

meziřída: GHENT BOHEMIA ALKÉ - chov. A. Grygarová, maj.

Písařčiková + Polášková V1, CAC, r. CACIB

tř. otevřená:

CID AKUMULÁTOR - V2, r. CAC, chov. ing. R. Loučka, maj.

I. Matzenauerová

WENDEVICK USECASPER - V1, CAC, CACIB, chov. M.-L.

Dreissens, maj. H. Půlpánová

tř. pracovní: MOUSE DI CAMBIANO - V1, CAC, chov. M.-T.

Garabelli, maj. ing. R. Loučka

FENY

tř. dorost: ARDETTA DARLEY ARABIAN - VN, chov. V. Cápalová,

maj. E. Velcová

tř. mladých:

AIRE ZÉ SKALISTÝCH HOR - V3, chov. M. Lorková, maj. A.

Kynclová

ALMA FOXY FOX - V1, CAJC, chov. H. Půlpánová, maj. I.

Šárochová

GAME AKUMULÁTOR - V2, chov. + maj. ing. R. Loučka

HASTEN BOHEMIA ALKÉ - V5, chov. A. Grygarová, maj. O.

Caha

TOSARI FLIES HIGH - V4, chov. S. Carver, maj. L. Svobodová

meziřída: GLARE BOHEMIA ALKÉ - V1, CAC, CACIB, BOB,

chov. A. Grygarová, maj. H. Půlpánová

tř. otevřená: BESSY COLY QUEEN - V1, CAC, r. CACIB, chov.

Š. Barcalová, maj. B. Píhánková

Výsledky výstav do redakce poslali: Šárka Fingerová a Helena

Půlpánová

DYSPLAZIE KYČELNÍHO KLOUBU ZE DVOU STRAN

Některé chovatelské kluby border collíí ve světě, a především nejvýznamnější registr border collíí - britský ISDS, nevyžadují pro uchovnění jedinců vyšetření na DKK. Když jsem se zajímal, proč je tomu tak, našel jsem vcelku podobné odpovědi:

- dysplaztický pracovní pes se do chovu vlastně ani nemůže dostat, protože tvrdé výcvikové a pracovní podmínky vytvářejí tak dokonalé výběrové síto, že se onemocnění projeví velmi záhy a pes je ihned vyřazen (= utracen);

- genetický původ dysplazie není dostatečně prokázán.

První bod zní rozumně, ale druhý mi vždy připadal téměř jako kacířský. Až jsem v pátém čísle dvacátého třetího ročníku prestižního britského časopisu věnovaného border collíím - Working Sheepdog News objevil článek na toto téma. Protože je velmi zajímavý, rozhodl jsem se přeložit většinu z něj i pro vás. Článek je prezentován jako řada poznámek, které jsem místy upravil do souvislejšího textu, vždy ale s ohledem na maximální věcnou shodu s originálním textem.

Abych předešel všem možným nedorozuměním, předem výslovně upozorňuji, že klub v žádném případě neuvažuje o jakémkoliv změně týkající se podmínek uchovnění a vyšetření na DKK.

Zde je onen článek:

GENETIKA A DYSPLAZIE KYČELNÍHO KLOUBU

Na základě poznámek Jane Porterové otištěných ve Working Sheepdog News No.5 Vol.23

September/October 2000

Zdá se, že v genetice platí obecný předpoklad, že je-li genetická dispozice k určité vlastnosti děděna, pak je tato vlastnost chápána jako geneticky zapříčiněná. Navíc je tato vlastnost často přičítána jedinému genu. V tomto případě se jí pak můžeme snadno zbavit tím, že nebudeme postižené jedince používat v chovu.

O dysplazii kyčelního kloubu (DKK) se všeobecně soudí, že není

způsobena jediným genem, ale že se jedná o polygenní onemocnění, u něhož je výpočet dědičnosti matematicky velmi komplikovaný.

Na téma DKK bylo publikováno pouze velmi málo seriózních vědeckých studií. Autorem jedné z nich je doktor veterinární medicíny Wayne Riser z Národního institutu pro zdraví (National Institute for Health). V roce 1960 provedl Riser následující pokus. Odchoval téměř sto štěňat ze spojení dysplaztických psů s dysplazickými fenami německého ovčáka, které byly dále chovány v přesně definovaném prostředí tak, aby se zamezilo působení všech náhodných faktorů. Jejich strava, aktivita a ostatní podmínky byly naprosto identické a jedinou proměnnou byla tedy jejich genetická výbava. Ve věku dvou let byli všichni odchovaní psi utraceni a jejich kyčle byly vyšetřeny pitvou. Ani jeden z potomků dysplaztických rodičů neměl žádnou známku onemocnění dysplazií. Jestliže by jedinou příčinou DKK byly geny, pak by alespoň 25 % psů muselo jevit výrazné známky dysplazie.

Doktor Riser udělal proto další pokus a vychoval několik vrhů štěňat, které krmil potravou s vysokým obsahem bílkovin. Zjistil, že dysplazií trpěla pouze ta štěňata, která byla v dospělosti největší nebo druhá největší z vrhu. V současné době je dobře známo, že vysoký obsah bílkovin ve stravě je jednou z hlavních příčin DKK, neboť způsobuje příliš rychlý růst.

Myšlenka, že DKK je genetického původu má svůj původ zřejmě v roce 1930, kdy Gary Schnelle poprvé popsal DKK u psů v časopisu American Kennel Gazette. Schnelle na základě toho, že podobné onemocnění u lidí bylo považováno za genetické, usoudil, že tomu tak může být i u psů. Tato domněnka byla brzy vzata jako důkaz toho, že DKK je dědičná choroba, bez ohledu na to, že jediný skutečně vědecký pokus na významném vzorku psů (výše zmíněný Riserův), ukazuje na opak.

Statistické údaje říkají, že 30 % onemocnění DKK se projevuje pouze na jednom kyčelním kloubu a u 80 % případů, kdy jsou zasaženy oba klouby, je stupeň onemocnění u jednotlivých kloubů výrazně odlišný. Pochybuji, že vůbec existuje bilaterálně symetrický případ DKK. Protože genetická výbava působí stejně na oba klouby, jedná se o další důkaz toho, že DKK není genetickou chorobou.

Výzkumy zabývající se růstem kostí ukazují, že velikost a tvar kostí nejsou řízeny geneticky. Účelem kostí je podporovat a chránit měkké tkáně. Rostou tak, že osteoblasty ukládají vápník jako odpověď na nedostatek napětí a jsou naopak absorbovány osteoklasty tam, kde je napětí velké. Tímto způsobem jsou utvářeny během procesu růstu a mohou být znovu vytvářeny v dospělosti jako odpověď na následky úrazu.

Mnoho veterinářů a ostatních lidí soudí, že úroveň tělesného růstu je určena geneticky. Je snadné ukázat, že u zdravých jedinců to nemůže být pravda. V přírodě je příčinou růstu vždy potrava. Jestliže by genetická výbava jedince vyžadovala růst a potrava by nebyla v ten okamžik k dispozici, muselo by docházet k růstovým defektům (což nedochází). Růst je tedy řízen potravou. Zdrojem růstu je dělení buněk. Buňky mají určeno, kdy se mohou dělit. Velmi zjednodušeně řečeno, dělení může nastat až poté, kdy jsou v jádru přítomny všechny "základní stavební díly" sloužící pro vytvoření duplikátu množiny chromozomů v jádru buňky. Zdrojem materiálu pro tyto stavební díly jsou snědené bílkoviny, dopravené do buněk a vhodně rozštěpené tak, aby mohly projít do jádra buňky. Vlci, divocí předchůdci domácího psa, jedí tehdy, když něco uloví. Tehdy se maximálně "přežerou". Jejich kořist obsahuje mezi 12 až 18 % bílkovin. Štěňata vlků se krmí se svými rodiči stejným způsobem a všechny jejich buňky, které čekaly na stavební díly, se díky přísunu potravy začnou dělit. Růst je po krátkou dobu velmi rychlý a pak, až do ulovení další kořisti, se téměř zastavuje. Celkově to vypadá jako pomalý postupný růst, ale ve skutečnosti se skládá z jednotlivých rychlých úseků. Klíčem k dysplazii tedy není přejídání jako takové, ale příliš velký obsah bílkovin v potravě. Než byla v průběhu minulého století k dispozici průmyslově vyráběná krmiva, obsahovala strava domácích psů přibližně stejný obsah bílkovin jako strava vlků. S výrobou průmyslových krmiv začalo krmění psů, zejména výstavních, stravou s vysokým obsahem bílkovin, a výsledkem byly první výskyty DKK. V sedmdesátých letech začali výrobci krmiv prudce zvyšovat obsah bílkovin ve štěněcí stravě na 26, 28 a dokonce až 38 %, což mělo za důsledek příliš rychlý růst psů některých plemen. Dokonce i 18 % je víc, než v průměru dostávají ve stravě vlci a ti pak navíc 3 až 4 dny hladově.

Riser zjistil, že příčinou DKK je biomechanická nerovnováha mezi růstem kostry a silou svalů. (= Síla svalů musí být postupně získávána fyzickou zátěží a být dána zejména jejich kvalitou, a ne rychlým růstem objemu svalové hmoty.) Všimněte si, že to není to samé jako extrémní nadváha, kdy váha těla překročí únosnost kostry. Riser prováděl experimenty se snahou zvýšit sílu svalů. Je třeba podotknout, že to bylo ještě před objevem anabolických steroidů. Zjistil, že cvičením lze u štěňat zvýšit sílu vždy jen o omezenou hodnotu, zatím co u dospělých psů takový limit neexistuje. Zdá se, že příroda má sama zabudovány obranné mechanismy, které štěně před rychlým nárůstem síly prostřednictvím cvičení efektivně chrání.

Významná je také úloha vápníku ve stravě a jeho poměru k fosforu. Vápníku má být téměř dvakrát tolik, co fosforu a je důle-

žitý, že nesmí tvořit více než 2 % stravy rostoucího štěněte. Dokonce 2,2 % mohou být nebezpečná a obsah nad 5 % způsobuje významnou ztrátu na váze. Příliš mnoho vápníku způsobuje menší objem měkkých tkání a tím i hubenější štěňata.

Tedy, dokud štěně nemá velký přísun bílkovin, jeho tělo roste přirozeným způsobem, štěně má dostatek normálního pohybu a nemá žádná zranění, pak mu ani nehrozí DKK. Varování: to co se často na rentgenovém snímku jeví jako dysplazie se při pitvě ukáže být naprosto normálním kloubem. Rentgenové snímky jsou vzhledem k dysplazii špatným proročkem. Druhé varování: Osteoartróza není DKK. Skutečná dysplazie se projevuje obvykle do jednoho roku života a v některých případech se může jednat o traumatickou dysplazii způsobenou úrazem štěněte.

Přesto, že jsme si ukázali, že DKK není přímo způsobena vlivem genů, je tu jistý genetický faktor. Některé alely určitých genů mohou napomoci vzniku DKK více než jiné. Jisté geny například určují biochemické vlastnosti svalové hmoty. Určitá svalová hmota může být náchylnější k úrazům, nebo méně pevná, než jiná, a tím může zvýšit pravděpodobnost vzniku DKK. To ale nelze označit jako genetický původ DKK.

Konec článku

Abych zachoval jistou vyváženost, přeložil jsem pro vás ještě z brožury nejvýznamnější světové organizace zabývající se vyhodnocováním a evidencí DKK, americké OFA (The Orthopedic Foundation for Animals, Inc.), pasáž, kterou oni nazývají "Oprava směšných zavádějících informací o DKK". Chtěl bych jen pro pořádek podotknout, že DKK jako genetická choroba, je pro OFA zdaleka nejvýznamnějším zdrojem nemalého příjmu a smyslem její existence.

OPRAVA SMĚŠNÝCH ZAVÁDĚJÍCÍCH INFORMACÍ O DKK

Z brožury "Hip Database" americké organizace OFA

1. Neexistují žádné vlivy okolního prostředí, které by způsobovaly DKK.
2. V odborné literatuře neexistuje žádné svědectví o tom, že velké dávky vitamínu C nebo jakéhokoliv jiného přípravku, mohly zmenšit následky DKK nebo být preventivní ochranou před ní.
3. Vysoký příjem kalorií vedoucí k prudkému růstu a zvětšení hmotnosti mohou způsobit nepříznivé změny v dysplastických kloubech, ale nemohou způsobit samotnou dysplazii kyčelního kloubu.
4. Cvičení, běh, skoky nahoru i dolů a kluzké podlahy nemohou způsobit dysplazii.
5. Předchozí zranění stehenní kosti nebo páneve mohou být detekovány na rentgenovém snímku a jsou brány v úvahu při vyhodnocování stavu kyčle.

Konec brožury

No, a chudák chovatel, aby se z toho všeho zbláznil!

RNDr. Michal Krejčíř

DYSPLAZIE KYČELNÍHO KLOUBU U PSŮ

Jako dysplazie se označují všechny vývojové poruchy orgánů. Jsou vrozené nebo získané během vývoje jedince.

Pojmem dysplazie kyčelního kloubu (DKK) označujeme abnormální utváření kyčelního kloubu, charakterizované ireverzibilními (nevratnými) morfológickými změnami acetabula (kloubní jamky) a hlavičky femuru (hlavičky stehenní kosti). I když byla popsána u téměř všech plemen psů, postihuje především velká a středně velká plemena psů. Je zpravidla bilaterální (oboustranná), výjimečně unilaterální (jednostranná). Statisticky je prokázán stejný výskyt u samců i samic.

Dysplazie kyčelního kloubu u psů má charakter onemocnění dědičného a vývojového.

Vznik tohoto onemocnění je vázán na tři skupiny faktorů:

1. vazba na genetickou informaci
2. výživa v období dospívání
3. zátěž rostoucího jedince

1. Vazba na genetickou informaci

Podstata dědičnosti spočívá v uplatnění většího množství genů (tzv. polygenní dědičnost). Existuje celá řada vyjádření projevu genů a zděděné geny vytváří spíše určitou predispozici pro rozvoj abnormality kyčelního kloubu.

Přestože selekční chovatelské programy jsou založeny na používání jedinců s normálními nebo minimálně postiženými kyčelními klouby (mohou však dál přenášet neprojevenou genetickou zátěž), je zřejmě nemožné i přes sebestřísnější selekci DKK z chovu zcela odstranit. Lze pouze snížit četnost jejího výskytu.

I potomci nedysplastických rodičů mohou mít dysplazii.

Tato pravděpodobnost je však statisticky menší než u dysplastických rodičů. Udává se, že rodiče s normálními kyčelními klouby mají 64-81 % normálních potomků, postižení rodiče produkují 7-37 % normálních štěňat.

2. Výživa v období dospívání

Výživa má nejen ve vývoji skeletu, ale celého organismu významnou roli. Nejkritičtější pro správný vývoj kloubu je období od narození do dvou měsíců stáří, kdy se původně chrupavčité základy postupně formují v tzv. osifikačních centrech v kost a podstatně se vyvíjí svaly a nervy související s kyčelním kloubem. Druhým kritickým obdobím je fáze od druhého měsíce do uzavření růstových plotének. Období ukončení vývoje jednotlivých kostí je spojené se zánikem chrupavčitých růstových plotének. Je rozdílné jednak mezi plemeny, ale i mezi jednotlivými kostmi. U menších plemen se uzavírají růstové ploténky mnohem dříve než u velkých plemen.

Vzhledem k těmto skutečnostem by výživa rostoucího psa (jakéhokoliv plemene) měla zohledňovat tyto aspekty:

- prevence k tendenci překotného růstu
- prevence nevybalancovaného poměru makro a mikroelementů v dietě
- prevence dlouhodobého nepoměru kostitvorných látek
- optimální příjem metabolizovatelné energie (ME) ve vztahu ke stáří a hmotnosti zvířete

Následky nesprávné výživy u zvířat v intenzivním růstu se projeví mnohem dříve, než u dospělých jedinců.

3. Zátěž rostoucího jedince

Zátěž, podobně jako výživa v období dospívání, řadíme k vnějším faktorům, které mají vliv na vznik DKK a mohou svojí intenzitou ovlivnit stupeň změn. Jedná se především o nadměrné mechanické zatěžování kloubů v období jejich vývoje - např. skákání se štěňaty a velmi mladými psy přes překážky, intenzivní namáhání při běhu po tvrdém podkladu, běhání u kola atd.

Porušením vývoje chrupavky a kostní části kloubní jamky a hlavičky stehenní kosti se mění tlak uvnitř kloubu, dochází k vyššímu přílivu živin do tohoto kloubního spojení a k přestavbě kostní tkáně, chrupavky a vazů.

Každodenní biomechanická zátěž a síly působící při zatěžování končetiny ovlivní růst a modelaci kloubních struktur.

Z hlediska dysplazie kyčelního kloubu dělíme psy do 3 skupin:

- nedysplastický pes (A)
- pes s přechodnou formou (B)
- dysplastický pes (C,D,E)

Schéma FCI pro posouzení dysplazie kyčelního kloubu

Stupeň A - bez příznaků dysplazie, normální kyčelní klouby - anatomická pravidelnost, hlavičky stehenní kosti a acetabula jsou kongruentní (souběžné), kloubní štěrbina je úzká a stejnoměrná, přední okraj acetabula je zaoblený, ostře ohraničený, střed hlavičky leží směrem dovnitř od horního okraje acetabula a úhel dle Norberga je cca 1050 a více.

Stupeň B - hraniční, téměř normální kyčelní klouby - mírná anatomická nepravidelnost, hlavičky stehenní kosti a acetabulum mohou být lehce inkongruentní (nesouběžné), střed hlavičky leží dovnitř až těsně na horním okraji acetabula, kloubní štěrbina je úzká, přední okraj acetabula je ostře ohraničený a zaoblený, úhel dle Norberga je cca 1050 a více, nebo jsou hlavičky a acetabulum kongruentní, střed hlavičky stehenní kosti může ležet těsně vně horního okraje acetabula, kloubní štěrbina je úzká a pravidelná a úhel dle Norberga je větší než 1000.

Stupeň C - lehká dysplazie - patrná anatomická nepravidelnost, hlavičky a acetabulum jsou zřejmě inkongruentní s širší kloubní štěrbinou, střed hlavičky může ležet směrem dovnitř až různě vně horního okraje acetabula, přední okraj je zaoblený až oploštělý, mohou se vyskytovat drobné neostrosti a malé příznaky osteoar-

trotických změn, úhel dle Norberga je větší než 1000.

Stupeň D - střední dysplazie - zřetelná anatomická nepravidelnost, výrazná inkongruence mezi hlavičkou a acetabulem se zřejmou subluxací, přední okraj acetabula je oploštělý až zahrocený, hlavičky se oplošťují a získávají postupně hřibovitý tvar, zřetelné příznaky osteoartrózy - sklerotizace, "medúza" a Morganova linie, tvorba osteofytů v oblasti krčku a acetabulárního okraje, úhel dle Norberga je větší než 900

Stupeň E - těžká dysplazie - výrazná anatomická nepravidelnost, zřetelná luxace až oddálení kloubních ploch, koxartróza, deformace tvaru hlavičky, oploštění předního okraje acetabula s tvorbou osteofytů, Norbergův úhel je pod 900

Klinické příznaky dysplazie kyčelního kloubu:

Projevy dysplazie záleží na stupni poškození kyčelního kloubu. V pokročilejším stadiu mohou změny vést k vývoji osteoartrózy, subluxaci až luxaci kyčelního kloubu.

Je důležité zdůraznit, že klinické příznaky a rentgenologicky zjištěný stupeň dysplazie nemusí být ve vzájemné korelaci.

Mezi nejčastější příznaky dysplazie patří:

- obtíže při vstávání, chůzi do schodů, při překonávání překážek
- namáhavá drobná chůze tzv. bunny hopping chůze
- atrofie (úbytek) hýžďových a stehenních svalů
- snížení pohybové aktivity
- bolestivost při pohybu zvířete

Terapie:

Léčba dysplazie kyčelního kloubu neexistuje, jedná se o trvalou deformitu kloubu a jakékoliv lékařské intervence vedou pouze ke zlepšení mechaniky kloubu a zmírnění postupující artrózy, případně k odstranění bolesti a zvětšení pohyblivosti kloubu. Medikamentózní podávání analgetika antirevmatik je zaměřené na potlačení bolesti, dále je vhodné podávat chondroprotektiva (preparáty podporující obnovu kloubní chrupavky), omezení fyzické zátěže a udržování optimální hmotnosti zvířete. Z chirurgických řešení je nejmmodernější metodou totální náhrada kyčelního kloubu (finančně náročné, rutinně se neprovádí), resekce hlavičky stehenní kosti aj.

MVDr. Jan Vajc, Veterinární klinika pro malá zvířata,
Kamenná u Přeborů 22, Milín

ZMĚNA POSUZOVATELE DKK PRO KLUB BCCCZ !

Místo MVDr. Petra Petráše se od 1.3.2001 stává posuzovatelem DKK pro klub BCCCZ MVDr. Jaromír Ekr, Veterinární klinika Hradec Králové, Pražská 68, 500 02 Hradec Králové, tel. 049/5533261.

VYŠETŘOVÁNÍ DĚDIČNÝCH ONEMOCNĚNÍ OČÍ (HOD) V ČR

(materiál pro jednání Chovatelské komise ČMKU dne 3. 11. 2000)

1. Dne 23. 9. 2000 byla při České asociaci veterinárních lékařů malých zvířat (ČAVLMZ) ustavena oftalmologická sekce, jejímž předsedou je MVDr. Jiří Beránek (je také předsedou ČAVLMZ).
2. Dne 24. 9. 2000 provedl prof. Spiesse na základě pověření Evropskou společností veterinárních oftalmologů (ECVO) atestaci veterinářů pro provádění vyšetření HOD. Atest získali: dr. Beránek (040-6260544, Pardubice, ordinuje i v Praze), dr. Trnková (0604-824924, Brno), dr. Raušer (05-41562356, Brno) a dr. Staňa (069-6120482, Ostrava). Dr. Hron (02-6833278, Praha), autor článku ve Psu 10/2000, má složeny zkoušky ve Francii - o jejich uznání rozhodne prof. Spiesse v nejbližší době.
3. Rozhodnutím Komory veterinárních lékařů mohou vyšetření HOD provádět pouze veterináři, kteří mají certifikát (atest) o zkoušce složené u zahraničního oftalmologa uznávaného ECVO.

Zkoušky dalších veterinářů budou organizovány na jaře 2001. Seznam posuzovatelů bude zveřejněn a aktualizován (včetně ordinančních hodin a dalších informací) na www.cavlmz.cz.

4. Od 1. 1. 2001 vstoupí v platnost jednotné česko-anglické protokoly o vyšetření HOD podle ECVO, do konce roku mohou posuzovatelé HOD ještě používat vlastní protokoly.
5. Fotodokumentace má pro vyšetření HOD pouze pomocný význam a sama o sobě nemůže sloužit k posouzení HOD. Jediným závazným a uznávaným dokumentem o vyšetření HOD je protokol podepsaný atestovaným veterinářem.
6. Případná odvolání proti posouzení HOD by musela být prováděna před komisí a za přítomnosti psa.
7. Seznam plemen predisponovaných na HOD včetně doporučeného věku a četnosti vyšetření obdržel prof. Hořín (Vědecká sekce ChK ČMKU) zodpovědný za KDZ - měl by ho dát k dispozici.
8. Orientační cena vyšetření a posouzení HOD je 400 Kč. U plemen predisponovaných na CEA bude cena poloviční v případě, že chovatel provede vyšetření celého vrhu do 8 týdnů věku štěňat.

ANDr. Vladan Pecha (v ChK ČMKU zástupce pro plemena psů skupiny I.)

PRÁCE

SOUTĚŽ V PASENÍ DOBYTKA V AUSTRÁLII

Je druhý jarní den, 2. září 2000. Slunečno, avšak fouká silný, velmi silný vítr. Ráno tu ještě poletovali papoušci, nyní však vzduchem poletují pánské klobouky a stany účastníků soutěže.

Jsme ve městě Casino na severovýchodě Nového Jižního Walesu (NSW), kde probíhá soutěž ovčáckých psů v ovládnutí dobytka. NSW soutěží proti Queenslandu (QLD). Soutěž je dvou-denní a na každý den je přihlášeno asi 115 psů.

Vlastní klání se koná ve středu zdejší dostihové dráhy, parkur je ohrazen přenosnými kovovými panely. Soutěžící má za úkol prohnat tři odstávkata (plemeno Hereford a Angus) skrz tři překážky (mezeru, uličku a ohrádku) za pomoci psa. Maximální počet bodů je 100, maximální čas pět minut. První den probíhá třída otevřená (pro zkušené a starší psy), druhý den je soutěž pro mladé a začínající psy.

Z devadesáti procent jsou zde psi, kterým se zde říká "Working border collies" - pracovní border collie (WBC). Zbytek tvoří australské kelpie a jejich vzájemní kříženci. WBC jsou většinou krátkosrsté, různých tvarů a velikostí. Většinou černobílí, vzácně červeno či žlutobílí. Pouze několik psů má delší srst, většinou jsou z přímého importu z Velké Británie nebo jejich potomci. Většina psů má stojaté uši nebo na střídačku, jedno nahoru, druhé dolů. Jsou tu psi z linií zaměřených na práci s hovězím dobytčím a jsou značně sebevědomí, nebojí se kousnout dobytče do čenichu či končetin. A máme tu před sebou "smetánku" a výběr chovu WBC. Je takřka nemožné najít psa, který by odpovídal standardu, který je vypsán pro, jak zde říkají, pokojové border collie (BC), které jsou uznané FCI. WBC jsou vybírány k chovu pouze podle jejich pracovních schopností. Každý chovatel vystavuje rodokmen pro odchovaná štěňata sám a jejich původ je znám alespoň do pátého kolena. Není důvod ani obava z podvodů, neboť kvalita psa je ověřena zkouškami nejtěžšími - celoživotní prací u stáda. A pokud má někdo zájem, může štěňata či dospělého psa přihlásit a registrovat u Australské asociace pracovních border collíí. To ale odbočují od dnešní soutěže, která pokračuje.

Vítr se stále stupňuje a dobytek je čím dál více nervóznější, plaší

se a soutěž se blíží k hranicím regulérnosti. Psi přestávají slyšet povely cvičitelů, ve výhodě jsou ti co používají příšťalku či signály rukou.

Je krásné a poučné pozorovat soutěžící, kteří svoje psy venčí. Přetáhnou deset psů na volno následuje svého cvičitele a ani je nenapadne zamíchat se do cizí smečky nebo odběhnout.

Soutěžící tyto procházky využívají k oprášení cviků. Například odloží celou smečku a jménem vyzvou jednotlivě každého psa, aby obíhal smečku (která představuje stádo) na obě strany, přibližoval se jí a vzdaloval.

Zajímavosti:

- Nejstaršímu účastníkovi je 85 let a soutěží vlastně s větrem, který se ho snaží převrátit. Nevidím, že by dával svému psovi jakékoli povely, asi ví přesně co má dělat.

- Soutěžící i fena, která zde má sebou třítydenní vrh štěňat.

- Starý Albert výrazně kulhá, není divu, před 7 týdny mu vyměnili kyčelní kloub za protězu. Rozhodčí mu povolil používat a opírat se o vycházkovou hůl.

Z hovorů se soutěžícími vyplývá zajímavá věc: V posledních deseti letech probíhá revoluce v myšlení dobytkařů. Mění se způsob zacházení s dobytčím. Dříve byl dobytek chytán a hnán před člověkem za pomoci psů "odháněčů", dobytek měl před člověkem strach. Dnes se na to jde jinak. Již malá telata se učí, že člověk je hodný a nic špatného jim od něho nehrozí. A používají se psi pňháněči (což jsou právě border collie). Dobytek je cvičen se psy, takže se podřídí a ochotně následuje člověka. To přináší nejen úsporu práce a peněz, ale i zisk, protože dobytek je klidnější, nezpůsobuje si při manipulaci modřiny a pracovat s ním je také bezpečnější. V sobotu večer byl uvařen tradiční klokaní guláš a upečen chleba v litinových hrncích zahrabaných do horkého popela "Mňam"!

Den druhý: klidný slunečný den. Dobytek je podstatně klidnější a všichni účastníci si libují. Vítězem se stal Queensland a to díky razantnějším psům, kteří dokázali pohnout i těmi nejtěžšími voly. Přál bych všem vidět práci psů, co všechno dokážou a kolik práce lidem ušetří. Chov a hlavně výcvik pracovních psů je rozrůstající se průmysl (obchod, atd.) rozhodně s velkou budoucností.

Michal Hrdlička

BORDERKY NA FARMÁCH PRO POTĚŠENÍ

Ve Velké Británii je mnoho farem, kde chovají různé druhy zvířat, buď hospodářských, domácích, divoce žijících v dané oblasti či exotických. Jsou to malé rodinné farmičky, které více než vlastní produkce živí tržba ze vstupenek na jejich prohlídku. Je až obdivuhodné, kolik lidí tyto farmičky denně navštěvuje. Zdá se, že je lidé vyhledávají více než zoologické zahrady. O velkém zájmu svědčí již to, že před nimi většinou bývají rozlehlá parkoviště. Farmy jsou určeny především pro potěšení návštěvníků a také těch, kteří v nich pracují. Plní však zároveň i funkci vzdělávací, výchovnou a terapeutickou. Proto je navštěvuje velké množství školních dětí. Děti přijíždějí většinou v autobusech a pobyt na farmě je součástí jejich výuky (školákům jsou také poskytovány výrazné slevy). Ve Velké Británii se však můžete setkat i s farmami, které jsou využívány pro animalterapii, většinou leží v blízkosti internátů pro mentálně postižené. Ti mají příležitost na farmě pracovat. O zvířátka se velmi pečlivě starají. Práce se zvířaty a navazování velmi těsných kontaktů s nimi má pro mentálně postižené obrovský význam. V duchu jsem to srovnával s tzv. canisterapií, která se u nás v současné době hodně propaguje a je založena hlavně na tom, že postižení si mají možnost s pejskem pohrát. Myslím si však, že způsob kontaktu se zvířátky, který je uplatňován na zmíněných farmách v Anglii je neskonale lepší.

Rád bych se zmínil o jedné farmě hospodářských zvířat, kterou jsem měl možnost vidět na vlastní oči. Bylo to sice již v roce 1994, ale dojmy z ní mám stále v živé paměti. Farma se jmenuje Black farm, a leží nedaleko průmyslové oblasti města Glasgow ve Skotsku. Hospodaří zde manželé John a Jannett Hastiovi, kteří vlastní známou chovatelskou stanicí Lethans. Janette je mimo jiné jednatelkou skotského klubu border collie.

Hastiovi mají doma v průměru asi deset border collie a denně s nimi předvádějí jak umět ovládat zvířata. John dokonce umí pracovat s pěti borderkami najednou, pro každou má individuální pískané povely. Na jeho povely například dovedou odehnat ovce až za kopec a po několika minutách se s ním vynořit na určeném místě. Tento výkon je vždy odměněn velkým potleskem návštěvníků farmy. Co mě ještě na farmě zaujalo? V průměru ji navštíví denně asi 200 lidí. Někdy jich prý přijde až 500. Postarat se o program a občerstvení tak velkého počtu lidí s tak malým kolektivem pracovníků, a ještě zajistit chod celé farmy, je možné nejen díky vytvořenému systému prací a prohlídek, ale i místním tradicím. Black farma je rozdělena živými ploty na mnoho samostatných parcel s anglickým trávníkem. Uvnitř parcel si hrají děti, na přání učitele k nim manželé Hastiovi vpustí i nějaké zvířátko. Ve vnitřním areálu je též rodinný domek manželů Hastiových a několik stájí. Vnější areál tvoří pastviny. O občerstvení se stará pouze paní Hastiová. Podle počtu objednaných návštěv zatelefonuje do výroby a z ní přivezou sendviče, polévku v kelímku a limonádu. Sendvičů je několik druhů. Stejně jako v běžném životě ve Skotsku je polední jídlo studené.

VÝCVIKOVÁ ŠKOLA NA FARMĚ VE WALESU

Pro naši border collie jménem Lucky Su jsme s autem šplhali po úzkých cestách lemovaných vysokým živým plotem až do samotného hornatého centra Walesu. Farmu pana Lloydů jsme našli na samotě za vesnicí Llanfillo. Vypadala jak z obrázků a když vyšli před vrata pán a paní Lloydovi, i oni dokonale odpovídali naší představě waleských farmářů.

"Poslala mě za Vámi Janet Baxter" vyhrkl jsem. Odpovědí mi byl úsměv. "Já vím, volala mi. Janet mám moc rád, máte nejlepší doporučení. Pojďte předvedu vám Su a také co už umí s ovci", ukázal pan Lloyd směrem k ohradám. Z kotců umístěných po obou stranách vjezdových vrat na farmu, napočítal jsem v nich

Manželé Hastiovi se starají asi o 50 krav (z toho jen dvě se dojí), 80 ovcí, o velké hejno různých opeřenců a o spoustu dalších zvířat, které se na hospodářských farmách běžně chovají. Na farmě mají zvířata různých plemen, ale většinou ne chovaná čistokrevně. Tento způsob chovu je podstatně levnější. Účelem je pouze návštěvníky seznámit se zvířaty. Jak vypadají jednotlivá plemena si mohou prohlédnout na obrázcích. Práce na farmě jsou naplánovány přesně na minuty. Všude je vyvěšen jejich časový harmonogram prací, a tak si každý návštěvník může naplánovat, kdy se půjde podívat například na dojení krav (do konví), kmení hus, vyhánění či zahánění ovcí nebo se projet ve vyhlídkovém voze na pastviny. Pan Hastie, který řídí vyhlídkový traktor, dovede o zdejších zvycích a o chování zvířat v přírodě velmi pěkně povídat do mikrofonu. Je také ochoten kdykoliv zastavit a jít pomalu k pasoucím se kravičkám.

Janette Hastie z Black farm ve Skotsku představuje svého Yorka (Lethans Double Take), budoucího otce Dreamera.

Proč jsou farmy zvířat ve Velké Británii tak oblíbené? Jejich majitelé mají svou práci moc rádi a snaží se, aby všem, kteří je navštíví, bylo u nich moc dobře a aby se stále vraceli. Kde jinde v dnešním přetechizovaném světě by se mohli tak bezprostředně setkat se zvířátky a koukat se jak se třeba krmí, dojí, ošetřují, pasou, nebo stříhají. Kde mají tu možnost si tyto práce vyzkoušet, zvířátka pohladit, nebo se na nich dokonce svést. V tom je asi právě ten velký rozdíl mezi zoologickými zahradami a farmami pro potěšení. A pokud ještě na farmě pomáhají borderky, je úspěch předem zaručen.

Na farmě manželů Hastiových se mi moc líbilo, zejména jejich border collie a práce s nimi. V závěru návštěvy jsem je požádal, zda by mi pomohli najít vhodného psa k naší Ass Bohemia Alké. To nakonec udělali, po několika měsících jsme na pražském letišti vítali tříměsíčního syna jejich nejlepšího psa Yorka (Lethans Double Take). Byl to náš Dreamček (Highland Dreamer).

Radko Loučka

celkem osm border collie, vypustil dvě feny. Jedna z nich, trikolomí, byla roční Su. Jak jsem se dozvěděl, u ovcí je v roli žáka, učitelku jí dělá ta druhá, starší a zkušenější fena. Borderky hned vyrazily k vrátkům do ohrady. Moc se těšily, že zase budou chvíli pracovat.

V ohradě o velikosti asi jednoho hektaru se páslo pět ovcí. S pomocí této skupinky cvičí Lloydovi ovčácké psy. Role cvičitele se teď ujala paní Lloydová. Nezbytnou pomůckou jí je kromě hlasivek dlouhá ovčácká hůl. S její pomocí ukazuje směr kudy mají feny vyrážet, pohyb hole směrem k zemi doprovází hlasový povel k zalehnutí. Starší fena pracuje těsně u ovcí, na mladičké Su je vidět, že z nich má přece jen trochu respekt, ovšem její nadšení a rychlost je ohromující. Roční fena je na samém začátku výcviku, trvá dlouho než se vychová dobrý ovčácký pes.

Výcvik ovčáckých psů (zde ve Walesu ovčácký pes rovná se border collie) je hlavním zdrojem obživy manželů Lloydových. Chov samotných ovcí (mají jich na dvě stovky) by je neuživil. Navíc má pan Lloyd ještě chov nádherných koní, stěny světnice zdobí fotografie z výstav, chlubit se může spoustou medailí, ale i koně jsou spíše koničkem.

K výcviku jsou na farmě ideální podmínky, cvičiště je hned u domu, zcela ohraničené, s mírným stoupáním směrem od vstupu. Lloydovi, stejně jako téměř všichni profesionální cvičitelé (ale i mnoho těch, kteří si psy cvičí sami), drží pro výcvik psů skupinu asi 10 ovcí, které rozdělují na dvě stádečka (jiný typ ovcí se používá pro výcvik psů začátečnicků a jiný pro psy pokročilé). Práce se speciálně vybranými ovci celý výcvik urychlí a chrání psy před frustrací z neúspěchů. Po určité době se ovce prodají. Náklady na jejich držení jsou velmi nízké, přitom pomohou získat trénovaného psa. Taková investice se bohatě vyplatí.

Zajímalo mě, jak rychle se dá pes k pasení vycvičit. "Každý pes je jiný, výcvik může trvat několik měsíců i roků", říká pan Lloyd. "Práci podstatně urychlí, učí-li se jeden pes od druhého. Já psy pro ovčáky jen připravuji, doladit si je musí každý sám. Mezi ovčákem a psem se může vytvořit opravdu dobrý pracovní vztah

až asi za tři roky. Psi, stejně jako vlno, dozrávají a zvyšují kvalitu časem. Zkušený pes, který rozumí ovcím, a ví co se od něho čeká, se pak nedá nahradit penězi."

Také jsem chtěl vědět, jak mám ve výcviku Su pokračovat. "Nejdříve si přečtěte co možná nejvíce knih zabývajících se výcvikem ovčáckého psa, také si prohlédněte videozáznamy." Upozomil mě, abych se vyvaroval hlavně dvou nejzávažnějších chyb. První chybou by bylo, kdybych psa v případě, že udělá něco špatně nebo nedbale, ihned neopravil. Pokud bych mu toleroval nesprávně provedený příkaz, bude následně oprava špatného návyku daleko těžší. Druhou, neméně závažnou chybou je příliš rychlý postup při výcviku. Nemá žádný význam v něm pokračovat, když pes sto procentně nepochopil, co po něm chcete, nebo požadovaný cvik odmítá vykonávat. Mnohem jednodušší, než problémy napravovat, je jim předcházet.

Čas trávený u Lloydů průměrně ubíhal, ale bylo již třeba vydat se s naší Su na cestu. Při loučení mi pan Lloyd ještě poradil, abych si přečetl například knihu od Barbary Swann "The complete border collie". Řekl: "Čím více se o výcviku dozvíte před jeho zahájením, tím méně chyb uděláte, vše bude záležet na vás, border collie mají pasení v krvi, zkazit to můžete jedině vy."

Radko Loučka

O PASENÍ V KNIZE BARBARY SWANN

Knihu od Barbary Swann "The complete border collie", kterou mi doporučili k přečtení Lloydovi, jsem si koupil. Pro ty, kteří chtějí o pasení něco vědět, jsem se pokusil ve zkratce napsat z ní některé postřehy.

Než začnete s výcvikem - pořádně se zamyslete

Dříve než začnete sestavovat výcvikový program, je třeba hodně přemýšlet nejen o psovi, ale i o sobě, o farmě a o zvířatech, které má pes pást. Výběr psa a jeho výcvik by měl být podřízen například i tomu, jakého jste založen i ve své povaze, jaké velikosti a jak členěná je vaše farma. Je třeba vybírat i podle toho zda chcete aby váš pes pracoval s ovci nebo skotem, jakého jsou ovce plemene a povahy, jaké úkoly by měl váš pes vlastně plnit. Každý pes je jiný, je třeba vypořádat se s tím, co má vlohy, kladné vlastnosti včas podchytil a rozvinout, záporné pak co nejvíce potlačit.

Nejdůležitější pomůcka - dlouhé vodítko

Nejdůležitější součástí výbavy ovčáka cvičícího psa je dlouhé výcvikové vodítko. Jako každá výcviková pomůcka se i dlouhé vodítko musí používat velmi citlivě. Ve skutečnosti by mělo spíše ležet na zemi než být příliš často drženo v ruce. Používá se hlavně proto, aby zabránilo opakování chyby. Vodítko se psovi připevní a nechá položené na zemi vedle vás. Psovi dáte povel dopředu a potom povel k zastavení. Pokračovat dál mu zabráníte tím, že stoupnete na výcvikové vodítko. Pokud vodítko držíte, má být jen volně uloženo v dlaní. Když potřebujete zastavit psa, rychlým stažením prstů a povellem k zastavení mu dejte vědět, co po něm požadujete. Potom samozřejmě okamžitě prsty uvolníte. Psi si na toto vodítko brzy zvyknou tak, že ho zcela ignorují. Pak se vodítko stává užitečným pomocníkem. Na začátek obvykle nechávají ovčáci psa s vodítkem několik měsíců. Po této etapě se začíná výcviková lekce s vodítkem a po krátké chvíli se pes pouští navolno. Když se však pes po uvolnění z vodítka příliš "rozlítá" a nelze žádným způsobem změnit jeho chování, je třeba vodítko znovu nasadit a vrátit se k základním krokům výcviku. Ale vždy jen nakrátko. Vodítko se nikdy neumývá, za nějakou dobu nasákne blátem a špínou. Když se nepoužívá, zavěsí se na vzdušné, suché místo.

Nejdříve u ovcí - pak teprve s ovci

Než začnete s výcvikem pasení (a občas i později) udělejte se psem pár základních cviků poslušnosti v blízkosti stáda. Pes bude asi zmaten tím, že má dělat takovou běžnou rutinu jako

zastavit, sednout či zůstat stát v přítomnosti ovcí, ale do doby, než získáte absolutní jistotu, že pes tyto povely zvládne za každé situace, nemůžete si myslet, že si při práci s ovci poradí.

Jen málokterý pes dokáže překonat touhu jít za ovčákem k ovcím, proto je schopen porušit i tak základní příkaz jako odložení. I v tomto případě je nejlepší pomůckou dlouhé vodítko. Uvažte jeho konec ke plotu. Je důležité uvázat vodítko na plot při zemi a nechat ho uvolněné. Pes by o zábraně (vodítku) neměl vědět. Nejlépe je umístit vodítko do požadované pozice ještě předtím, než začnete s výcvikem. Psa přivedete na jiném vodítku a když ho odepínáte, současně ho přepnete na ono u plotu, tím dosáhnete požadovaného efektu. Požádejte psa, aby čekal a vydejte se směrem k ovcím. Když pes poruší povel, vodítko ho zastaví. V té chvíli se vraťte k psovi a vynadejte mu. Cvik opakujte tolikrát, kolikrát je to nutné. Nikdy se nepouštějte do další práce s psem, pokud se alespoň dvakrát nemůžete projít směrem k ovcím bez toho, aby se pes hnul z místa. Když na váš povel zareaguje správně, nezapomeňte ho dobře odměnit.

Odhad útěkové vzdálenosti - základ výcviku

Výcvik ovčáckých psů je založen na pochopení základního zákona zděděného po předcích, zákona o oběti a útočnickovi. Všechny oběti instinktivně odhadnou svoji útěkovou vzdálenost. Ta je rozdílná i v rámci jednoho druhu. Je nutné přijít na to, jaká je útěková vzdálenost u ovcí, je třeba ale počítat i s tím, že se může lišit i při každé výcvikové lekci. Může se jemně měnit ze dne na den. Dobrý ovčák udržuje psa těsně na vnější hranici této vzdálenosti. Když ji pes překročí, ovce se stane tvrdohlavou a může se postavit proti psovi. Může mu způsobit více problémů, než kdyby zůstal několik centimetrů za touto vzdáleností. Psi, kteří mají určitou vrozenou schopnost pracovat s ovci, tuto vzdálenost odhadnou celkem přesně a jsou schopni se vypracovat k dokonalosti, umí ji během své práce korigovat podle momentální situace. Překonat útěkovou vzdálenost smí pes jen když mu ovčák dá povel ke zvednutí stáda, k jeho přihánění, k otočení nebo k přesunutí.

Psovi pomáhajte - ale ne příliš

Ovce dovedou být, zvláště k mladým psům, skutečně hrozné, rychle vycítí, když si pes není jistý. Nikdy neváhejte nováčkovi pomoci, dobře si ale uvědomte, že když mu pomáháte příliš, nikdy nebude samostatný. Určení této jemné hranice je skoro nejtěžší část výcviku. Snažte se nejdřív "přečíst" svoje ovce do té míry, abyste věděli, co si pes může k nim dovolit a když dojde nebo mělo by dojít k nějaké kritické situaci (například když ovce po psovi vyjede), dejte psovi jiný rozkaz. Tím mu pomůžete vyřešit konflikt, pes "neztratí bitvu", musel se přece zabývat něčím, co

bylo pro jeho pána důležitější. Opakováním tohoto jednoduchého triku můžete vychovat silného psa, který si, až dospěje, s ovceci snadno poradí. Druhý způsob jak pomoci psovi, je vlastně vyřadit agresivní ovci jejím odblokováním, tedy otočením zbytku stáda tak, že se dostane před agresivní ovci, tím se zabráni její rychlé akci vůči psovi. Když se tato ovce znovu objeví na čele stáda, zkuste ji znovu odblokovat. Pokud si s ovci nemůžete poradit, raději ji rychle prodejte. Ušetříte tím mnoho času a uchráníte psa od ztráty sebevědomí.

Co musí ovčácký pes umět - základní cviky

Nejdříve je nutné dobře si rozmyslet jaké povely budete pro jednotlivé úkony používat. Nezáleží na tom, jaké povely to budou, zda budete oslovovat ovce anglicky nebo česky, zda zvolíte například pro zastavení povel "STŮJ" nebo "STOP", zda povel bude slovo, hvizd nebo posuněk. Vždy však používejte pro toho samého psa ty samé povely, nikdy neměňte jejich význam ani význam.

Snad nejdůležitějším cvikem ovčáckého psa je okamžité zastavení na povel "STŮJ". Neméně důležité je, aby pes v určité pozici vydržel delší dobu, k tomu slouží odložení na povel "ZŮSTAŇ". Dokud pes stoprocentně nezvládne zastavení a odložení, nemůžete na něm chtít nějaké výsledky při práci s ovceci. Naučit psa vyběhnout na povel "VPŘED" bývá nejjednodušším a pro psa nejoblíbenějším cvikem. Nejvíce problémů při výcviku však způsobuje nácvik pohybu obloukem kolem ovce. V Anglii se nejčastěji používá povel "AWAY TO ME" pro pohyb psa do kruhu "PROTI" směru hodinových ručiček a "COME BYE" pro pohyb "PO SMĚRU" hodinových ručiček.

Toto jsou cviky, které se učí v kurzech pro psy začátečnické. V kurzech pro pokročilý se učí již takové speciality jako vyhánění ovce z rohu ohrady, jejich zahrnutí do košáru a podobně. To už ale něco musí umět i pes, i ovčák.

Čas je drahocenný - ale ne ten promarněný

Jistě nemusíte ani dlouho počítat, abyste si uvědomili, že čas, který strávíte při výcviku svého ovčáckého psa, se vám mnohokrát vrátí. Správně vycvičená border collie je schopna pracovat

deset let i deset hodin denně. Pokud však nebudete hned zpočátku důslední, svůj čas jen promarníte. Ve výcviku se například doporučuje pokračovat až tehdy, jste-li si jisti, že pes příkaz nejen vykonává, ale že jej skutečně chápe (je moc těžké být si jistý tím, zda je cvik prováděn jen jako následek instinktu). Když je ovčák moc zbrklý, musí napravovat chyby. To stojí hodně času a nervů.

Čas si také ušetříte tím, že budete přemýšlet. Když pes nevyplní příkaz, je nutné ihned hledat příčinu nejen u něj, ale i u vás a ve vašem okolí. Nejčastější příčiny jsou:

- momentální fyziologický stav psa,
- pes se tak koncentroval na svoje ovce, že váš příkaz v tu chvíli nevnímal,
- pes nerozuměl, co se od něho požaduje, příkaz byl tak nejasný, že psa zmátl,
- pes dává vašemu příkazu jiný význam než vy,
- psa ovlivnilo okolí (například svist větru, záblesk, ořesý půdy a podobně).

Jak práci ukončit - ale psa tím netrestat

Pro dobrého psa, který tráví většinu času zavřený, je práce s ovceci nejžádanější částí dne. Nerad ji ukončuje. Ukončení výcviku bývá pro border collie také možná největším trestem. Brzy pochopí, že vždy, když například chytí ovci za nohu, ovčák se rozhněvá a práci ukončí.

Jak ale práci ukončit a psa tím netrestat?

Vždy pomáhá, když se na situaci podíváte také "pohledem psa", chtěli byste po práci ihned opustit ovce, když vás pán zavolá? Aby se zabránilo tomuto potencionálnímu problému, zavolejte psa vždy několikrát během výcviku. Hodně ho pochvalte a potom pokračujte v práci. Toto obvykle stačí na úplné vyřešení daného problému. Lekci vždy zakončete v dobré náladě. Když se něco nedaří, je dobré zakončit výcvik nějakým jednoduchým cvikem, psa za něj samozřejmě pochválit a pak jít domů.

U některých psů se zdá, jako by jim bylo jedno jestli je chválíte či ne, ale ačkoliv radost z pochvaly nedávají najevo, věřte, vždy ji ocení.

Radko Loučka

BORDERKY NA EVROPSKÉ VÝSTAVĚ PSŮ

Letošní evropská výstava se konala v polské Poznani v termínu od 27. do 29. října 2000. V Poznani nás přivítalo slunečné počasí a krásný areál. Protože bylo výstaviště rozsáhlé, nabízel se zde možnost zaparkovat přímo u pavilonu, kde probíhalo posuzování konkrétního plemene. Každá budova měla "svého" veterináře, který kontroloval vstupujícím průběžně očkovací průkazy, tak odpadly nepříjemné fronty a stres. Bylo zde možné také získat přehledný katalog, byl tištěný v polštině i angličtině. Haly byly prostorné, výstavní kruhy dostatečně velké, pokryté dokola kobercem, kolem kruhů pohodlné židle, všude bylo čisto. Kdo nechtěl, nemusel ze svého pavilonu odejít ani při venčení psa, protože zde byly i "psi záchodky".

Na výstavu bylo přihlášeno 40 border collie. Trochu z nepochopitelných důvodů byly rozděleny do dvou kruhů. Psy, kterých bylo přihlášeno 15, posuzoval pan Tibor Brody z Maďarska, feny, těch bylo přihlášeno 25, švédská rozhodčí paní Eva Eriksson. Psi se sešli v menší konkurenci než feny a v dosti rozdílných typech. Výběr vítěze třídy otevřené všechny přihlížející velmi překvapil, pes nebyl nijak dobrý v pohybu, ocas nosil stočený vysoko nad úroveň hřbetu, jeho srst byla matná a až příliš vlnitá. Pěkný byl pes ze třídy pracovní WENDEVICK RAY, který je již šampionem několika zemí i interšampionem.

Při nástupu třídy šampionů mnozí čeští vystavovatelé i přihlížející s napětím očekávali předvedení Světového vítěze z Milána, ch. BORDERFAME HEART N'SOUL, který byl v článku reportáži ze

světové výstavy prezentován jako nepohyblivý, příliš těžký pes, s hrudníkem bernského salašnického psa. Příjemným překvapením byl pes velmi impozantní, ale nikoliv těžký, s výraznou samčí hlavou a perfektně pevným a rovným hřbetem. Ani v pohybu se mu nedalo nic vytknout, o skvělé výstavní drezúře ani nemluví. Nikoho nepřekvapilo, že si tento krásný jedinec odvezl titul Evropský vítěz a nakonec i BOB.

Feny musely na své posouzení vyčkat až do odpoledních hodin. Konkurence byla poměrně velká. Rozhodčí byla přísná, ale korektní; i když před borderkami posoudila 41 kolíí, byla usměvavá, s příjemným vystupováním, a nevyvedla ji z míry ani fena, která se po ní ohnala a chytla ji za rukáv. Všechny posudky psala sama rukou, anglicky. Nejpočetnější byla třída mladých, zde se předvedlo osm mladých fen, jen dvě získaly známku výborná, krásné druhé místo obsadila hnědobílá fena TOSARI FLIES HIGH Lenky Svobodové. V mezitřídě vyhrála fena českého chovu GLARE BOHEMIA ALKÉ a určitě ji chovatelka paní Alexandra Grygarová držela v publiku palce.

Vítězka třídy otevřené MACCABEE BUSY MISS ME, jde úspěšně "ve stopách" své matky Ich. PIKKUPAMENEN COCONNUT CREAM, která získala prvenství ve třídě šampionů. Ze sedmi fen třídy šampionů pouze dvě byly ohodnoceny jako výborné. I závěrečné přehlídky vítězů probíhaly v krásné atmosféře, až člověku běhal mráz po zádech. Každý vítěz byl oceněn velikým potleskem a diváci se snažili pomoci rozhodčím v nelehkém závěrečném úkolu, vybrat ty nejlepší.

Celkově se nám výstava moc líbila, organizace probíhala bez problémů a určitě se nemusí polští pořadatelé za nic stydět. Škoda, že příští rok je evropská výstava je až v Izraeli.

Šárka Fingerová a Helena Půlpánová

CVIKY ZÁKLADNÍ POSLUŠNOSTI

Protože jednou z nejčastějších výčitek chovatelům border collie je, že mají své miláčky málo vychované, a přitom stále hovoří o tom, jak inteligentní a učenlivé plemeno to je (důvod je většinou v tom, že páníčkové si pro své miláčky sice nějaký ten čas rezervují, ale spíše ho tráví relaxací s nimi než aby je učili poslušnosti), rozhodli jsme se v redakci Borderholice pro Vás seznámit se způsobem výcviku základních poslušností. Lekce pro své nynější pracoviště, kynologické centrum Rychety v Praze 10 Uhřetěvesi, sestavila Simona Sochorová.

1. LEKCE

a) OVLADATELNOST NA VODÍTKU

Je to vlastně chůze psa u nohy psovoda s obraty, zastavováním, změnou rytmu chůze a dále samostatné obraty na místě.

Nácvik: Základní ovladatelnost se začíná trénovat ze základního postoje psovoda se psem (pes sedí souběžně u levé nohy psovoda tak, že jeho přední tlapy jsou v zákrytu se špičkami bot psovoda, pes se nepovaluje na kýtách, ale sedí rovně). Z tohoto postoje psovod vychází. Aby ho pes radostně sledoval, je dobré v ruce držet odměnu (pamlsků nebo hraček).

Při obrazech (jak za chůze, tak v klidu) se používá těchto metod nácviku:

- psovod drží vodítko v pravé ruce,
- při provádění obrátů může tlesknout levou rukou o levou nohu (je to pomocný posunkový povel, který se používá po zvukovém povelu "K NOZE"),
- při každém obrátě dává psovod vždy nejdříve povel "K NOZE" a pak provede obrát - psovi pomáhá - tahem vodítka a levou rukou psa otáčí (Pozor! Nesmíme psovi zbytečně působit bolest např. taháním za srst nebo kůži).

Po provedení následuje pochvala a odměna. Je třeba dbát na to, aby se psovod netočil podle psa, ale pes podle psovoda (např. u obrátu "čelem vzad" nesmí psovod psa obcházet, ale otočit se na jednom místě a psa srovnat. U tohoto obrátu (čelem vzad) pes obíhá psovoda z pravé strany.

Při změnách rytmu chůze (tj. z normálního kroku do klusu a naopak, i při změně z normální chůze do pomalé a naopak) se také dává povel "K NOZE". Tyto změny rytmu se provádí v přímém směru. Též u zastavování nejdříve dává povel "SEDNI" a pak psovod zastaví (pomůže psovi zatáhnutím vodítka směrem nahoru a dozadu a přitlačí mu levou rukou záď k zemi).

b) SEDNI

Pravou rukou psovod táhne vodítko nahoru a dozadu a levou rukou tlačí psovi na záď. POZOR - nesmí psovi působit bolest nebo tláčit levou rukou na střed páteře, ale na záď u ocasu! Povel "SEDNI" - mechanické přinucení - pochvala - odměna.

c) PŘIVOLÁNÍ PSA ZA POCHODU K NOZE

Celý cvik má být proveden takto: Psovod jde se psem upoutaným na vodítko, uvolní ho z vodítka (pes jde stále u nohy). Na povel "VOLNO" se pes vzdálí od psovoda nejméně na 10 metrů, na povel "K NOZE" se má co nejrychleji a radostně zařadit k levé noze psovoda, psovod pokračuje ještě několik kroků v přímém směru a pak se zastaví (povel "SEDNI"), nakonec upoutá psa na vodítko.

Nácvik: Pokud si nejste zcela jisti, že pes přijde na první zavolání, nacvičujte tento cvik nejprve na delším vodítku a používejte odměnu (pamlsků nebo hraček - dle povahy psa, o co má větší zájem). Se psem upoutaným na vodítko si můžete pohrát a dát mu povel "VOLNO" (ukázat rukou do směru), pes by se měl od vás vzdálit, pokud by nechtěl vyběhnout, můžete mu pomoci

například tím, že kousek vyběhnete s ním.

Když docílíte toho, že se pes dostatečně vzdálí (ze začátku stačí na délku vodítka), zavoláte na něho jménem a pak dáváte povel "K NOZE", současně mu ukazujete pamlsků nebo hraček. Otočíte se a běžíte na druhou stranu od psa, tím docílíte toho, že pes běží na přivolání k vám. Pokud by nezareagoval ani na pamlsků, trhnete vodítkem a mechanicky psa donutíte, aby přišel, pak si ho srovnáte k levé noze (následuje pochvala a odměna).

Při tomto způsobu přivolání se psovod nezastavuje, ale stále pokračuje v chůzi. Tento cvik je vlastně základem ovladatelnosti a celé další poslušnosti psa, proto mu věnujeme dost trpělivosti a důslednosti. Začíná se trénovat již v útlém věku psa a na různých místech (nejprve v prostředí, kde má pes naprostý klid, a pak je postupně zvykán na prostředí rušnější).

Pokud jste si stoprocentně jisti, že pes na přivolání přiběhne, začnete upouštět od nácviku na vodítku. Bez vodítka provádí tento cvik obdobně jako na vodítku (používá některou z forem odměny - pamlsků, atd.).

2. LEKCE

OBRATY NA MÍSTĚ I ZA CHŮZE

V metodice ovladatelnost na vodítku (1. lekce).

3. LEKCE

a) LEHNI

Ze základního postoje tzn. pes sedí u levé nohy psovoda - povel "LEHNI", tahem vodítka dolů před psa, nejlépe mít v této ruce odměnu, pes buď lehne nebo se přikrčí, levou rukou současně přitlačíme psa v oblasti kohoutku k zemi. Následuje pochvala a odměna. Pes musí setrvat v této poloze do té doby, než dostane jiný povel (sedni či vstaň).

b) PŘIVOLÁNÍ KE MNĚ

Pes na povel "KE MNĚ" radostně přibíhá a sedne si před psovoda, na další povel "K NOZE" oběhne psovoda a zařadí se k jeho levé noze do základního postoje.

Nácvik: Ze začátku dáte psovi na vodítku povel "VOLNO" ukázaním ruky do směru, popř. vyběhnutím se psem. Po chvíli dáte povel "KE MNĚ", lehce trhnete vodítkem, před psem couvete. Až se pes srovná proti vám, zastavíte se a posadíte ho před sebe pomocí tahu vodítka vzhůru, případně mu levou rukou přitlačíte záď. Odměna, a následuje povel "K NOZE" Pes by měl psovoda oběhnout z pravé strany a zařadit se do základního postoje. Následuje opět pochvala.

4. LEKCE

VSTAŇ

Pes sedí u nohy psovoda - povel "VSTAŇ" - Vodítko, které držíte v pravé ruce, táhnete dopředu a nahoru a současně levou rukou chytne psa pod břichem. POZOR! Netaháte ho za srst ani za kůži! Psa levou rukou přidržujte, aby nedělal kroky, netočil se, ale zůstal v této poloze. Přitom ho chválíte a opakujete povel "VSTAŇ", hladíte ho na boku. Po chvíli dáte povel "SEDNI". Pravou rukou táhnete vodítko dozadu a levou tlačíte záď dolů.

5. LEKCE

APORT

Celý cvik má být proveden takto:

- psovod stojí se psem v základním postoji (pes sedí u levé nohy),
- psovod uvolní psa z vodítka (pes sedí stále u nohy),
- psovod odhodí předmět (činku), pes musí zůstat v klidu sedět u nohy psovoda a ten ho nesmí ovlivňovat např. přidržováním za obojek,
- psovod dá psovi povel "APORT" - pes musí vyběhnout do

směru, kde leží odhozený předmět, uchopit ho pevně do zubů (nesmí si s ním pohazovat, překusovat ho, ani upouštět na zem) a pak co nejkratší cestou radostně přiběhne k psodovovi a předseďne i s předmětem před něj,

· pak dává psodov povel "PUŠŤ" a odebere psovi předmět (pes musí zůstat sedět před psodovem),

· nakonec dává psodov povel "K NOZE" (pes musí rychle a přesně usednout k levé noze psodova).

Z tohoto popisu je vidět, že aport je cvik opravdu složitý (vlastně složený z několika cviků dohromady), proto je potřeba ho trénovat nejdříve na vodítku a někde v klidu, kde nebude pes zbytečně rušen. Na vodítku také proto, abychom v začátcích tréninku mohli psa lépe usměrňovat a ovlivňovat.

Nácvik: Nejdříve je třeba u psa vzbudit zájem o daný předmět! Pro aport se může použít předmět psodova. Nejlepší je vyrobit si tzv. peška, například smotat kus hadru a ovázat provázkem nebo si ušít z kusu pevné látky podlouhý návlek a ten vypcat něčím, do čeho se bude moci pes dobře zakousnout (nikdy se nesmí použít pro aport část výstroje psa - např. vodítko, obojek apod.).

Vzbuzování zájmu o předmět - Je nutné postupovat podle povahy psa. Některý pes má zájem o aport sám, některý se k tomu musí nějakým vhodným způsobem donutit, a to právě například hrou. Vzhledem k tomu, že cvičí většinou mladí psi nebývá problém je ke hře vyprovokovat.

Vezměte aport do ruky (psa máte upoutaného na vodítku) a začněte psa provokovat ke hře tím, že mu předmětem různě máváte před nosem a slovně ho povzbuzujete (např. "podívej co to mám, aportíček to je"). Jestliže pes začne po aportu chňapat, snažte se mu ho brát a uhýbat mu, tím psa vyprovokujete ještě k většímu zájmu. **POZOR!** Nikdy psovi aport nenuťte! Pak několikrát nechte psa, aby si předmět ukořistil (aby měl pocit vítězství), jakmile předmět uchopí, začněte se s ním o něj tahat, současně použijte pomocného povelu "DRŽ" popřípadě "DRŽ, ten je hodný".

Tím máte za sebou asi polovinu nácviku celého aportu, pokud již toto pes zvládne, nesnažte se cvik uspěchat, ale naopak tuto fázi trénujte tak dlouho, dokud pes nebude peška (činku) spolehlivě držet (pouštět smí pouze na povel psodova). Stane-li se, že i přesto předmět pustí, nenuťte mu ho do tlamy, ale naopak ho rychle odeberte a začněte se znovu o předmět tahat.

Pokud již má pes tento cvik upevněn (ani po třetím opakování pes předmět nepouští, je možné přistoupit k druhé fázi celého cviku - při dráždění psa předmětem mu ho najednou odhodte o kousek dál a s povelom "APORT" se se psem rozběhněte k němu. Pokud pes předmět okamžitě uchopí (je možné mu dát pomocný povel "DRŽ"), popoběhněte s ním do směru a začněte se s ním za neustálého povzbuzování o předmět tahat. Potom můžete pokračovat v nácviku tím, že když pes odhozený předmět uchopí do tlamy, přitahujte psa na vodítku k sobě (stále ho povzbuzujte). Když pes aport přinese před vás, tahejte se s ním o něj, hodně zdůrazňuje "APORT - DRŽ". Aby pes aport pustil na povel použijte odměnu. Potom je nutné psa zklidnit psa tzn. přestat se s ním o aport přetahovat a místo něj mu nabídnout odměnu s povelom "PUŠŤ".

Až v úplně v poslední fázi nácviku (po dokonalém zvládnutí předchozích etap), když psa dostanete před sebe, můžete mu pomocí vytažením vodítka směrem vzhůru a přitlačením zádi na zem, aby si před vás sešel. Nesmíte však používat nepřijemné vjemy - např. tahání za kůži apod., aby pes předmět neupustil. Potom ho pochválíte a dáte povel k puštění "PUŠŤ", pak teprve může následovat odměna či pamlssek. Nakonec dáváte povel "K NOZE" a srovnáte si ho do základního postoje. Pokud by pes po odhození předmětu vyběhl, ale neuchopil předmět do tlamy, svědčí to o tom, že nebyla dotažena do konce 1. fáze, proto je nutné psovi předmět rychle vzít a znovu si s ním začít hrát.

Poznámka: Aby měl pes do aportování opravdovou chuť, je dobré toto podpořit i tím, že po vyběhnutí psa za aportem (na vodítku), jste rychlejší než on a aport mu ze země seberete tak, aby na něho nemohl. Toto je dobré udělat několikrát právě mezi 1. a

2. fází nácviku, abychom stoprocentně u psa utvrdili to, že musí aport držet (jinak mu bude odebrán).

6. LEKCE

NÁCVIK ZDOLÁNÍ PŘEKÁŽEK

a) PŘEKÁŽKA TYPU "A"

Pes sedí u nohy psodova ve vzdálenosti asi 5 metrů před překážkou. Psodov vyjde se psem k překážce, na povel "VPŘED" a pomocný povel "HOP" pes vyběhne po překážce nahoru a seběhne dolů. Po zdolání překážky dá psodov povel "K NOZE" a pokračuje asi 10 metrů ve směru. Pak se zastaví a následuje pochvala.

Ze začátku nacvičujeme tento cvik na vodítku a klademe důraz na to, aby pes z překážky neseskakoval.

b) ZDOLÁNÍ PŘEKÁŽKY VYSOKÉ 50 - 100 cm

Psodov se psem stojí v určité vzdálenosti (2-5 m) před překážkou. Na povel "VPŘED" pes přeskočí bez doteku překážku, otočí se a na povel "ZPĚT-HOP" přeskočí zpátky. Sedne před psodova a je pochválen.

Nácvik: Psodov se psem na vodítku stojí v určité vzdálenosti před překážkou, pes dostává povel "VPŘED" a současně s ním se psodov rozbíhá k překážce, při přeskočení pomocný povel "HOP". Pes zdolá bez doteku překážku, psodov s ním běží asi 5 m za překážku, otočí se, dá povel "ZPĚT-HOP" a běží zpátky. Po zdolání překážky se psodov otočí čelem k překážce a dá povel "KE MNĚ". Pak následuje povel "K NOZE". Odměna a pochvala.

Poznámka: Nacvičujeme na nejnižší překážce a postupně ji časem zvyšujeme až do 1 metru.

c) KLADINA

Psodov se psem stojí před kladinou, na zvukový povel "VPŘED" pes vyběhne na kladinu a je psodovem vedle následován. Seběhne z kladiny, psodov dá povel "K NOZE" a pokračuje se psem asi 10 metrů za kladinu v přímém směru. Následuje zastavení a pochvala.

Nácvik: Psa upoutaného na vodítku přidržujte jednou rukou za obojek a druhou pod břichem, aby nemohl z kladiny spadnout.

7. LEKCE

DLOUHODOBÉ ODLOŽENÍ

Správně provedený cvik by měl vypadat takto:

· psodov vyjde se psem na vodítku na určené místo, kde se zastaví (pes usedne k noze),

· psodov psa odpoutá z vodítka a dá mu povel "LEHNI" (pes okamžitě ulehá na zem),

· psodov dává psovi povel "ZŮSTAŇ", pak odchází v přímém směru od psa (pes zůstává ležet na místě),

· po patnácti metrech se psodov zastaví a otočí ke psu čelem (pes nesmí popolézat nebo měnit polohu, ve které byl odložen),

· psodov takto vyčká v dohledu psa asi 5 minut a potom se k němu vrátí (psa obchází zleva a postaví se k jeho pravému boku),

· po chvíli dává psodov povel "SEDNI", pak ho upoutá a pochválí.

Nácvik: Tento cvik se nacvičuje také na vodítku (nejprve na místě, kde nebude psa nic rušit). Dáme psovi povel "LEHNI" a tahem vodítka k zemi a přitlačením levé ruky na kohoutek psa ho donutíme k lehnutí. Pak následuje povel "ZŮSTAŇ", dlaní lehce přitlačíme na čenich psa. Nejprve stojíte po boku psa. Když pes zůstává ležet na místě, můžete ustoupit o krok (později o několik kroků) před psa čelem k němu a neustále ho sledujete, zda nepouští stanovené místo a nemění polohu. Pokud by se stalo, že se pes bude pokoušet o zvedání nebo plížení z místa, musíte mu v tom rychle a důrazně zabránit (pomocný povel "FUJ je to - kde máš místo").

Pokud pes leží na určeném místě, můžete se od psa postupně vzdalovat, ale zpočátku jen na délku vodítka!

Když pes tuto fázi zvládne spolehlivě, můžete se vzdálit až na

patnáct metrů.

Po návratu ke psu ho obcházíte a pak dáváte povel "SEDNI".

8. LEKCE

a) PRŮCHOD SKUPINOU OSOB

Cílem tohoto cvíku je, aby si pes nevšímal cizích lidí.

Nácvik: Psovod se psem na vodítku u nohy prochází skupinou osob. Reaguje-li pes na lidi, následuje lehké trhnutí vodítkem s povel "FUJ" a opět povel "K NOZE". Psovod se ve skupině zastaví, pochválí psa a pokračuje opět v chůzi.

b) UKÁZÁNÍ ZUBŮ

Cílem je příprava na svod, bonitaci, výstavu, veterinární ošetřovnu.

Pes sedí u nohy, psovod dává povel "UKAŽ ZUBY" a lehce mu odhrne pysky z jedné či druhé strany. Pozor! Psům je to většinou nepříjemné, proto musíme lehce, opatrně a krátce. Po zvládnutí opět pochvala.

9. LEKCE

OPAKOVÁNÍ 1. AŽ 8. LEKCE.

10. LEKCE

PŘEZKOUŠENÍ ZVLÁDNUTÍ ZÁKLADNÍCH PRVKŮ KURZU

Chůze u nohy, sedni, ležni, vstaň, přivolání, aport, překážky, odložení, průchod skupinou osob.

POZNÁMKA ZÁVĚREM

Povely nikdy neopakujeme vícekrát, vždy musí po sobě následovat POVEL - PŘINUCENÍ K VÝKONU URČITÉHO CVIKU - POCHVALA a ODMĚNA.

Chceme-li docílit toho, aby pes vykonával cviky s radostí, rychle a přesně, je třeba s ním zacházet přívětivě, ale důsledně a vždy ho za správně vykonaný cvik dostatečně pochválit a odměnit.

Pokud není vyhnutí a musíme psa potrestat, tak to děláme vždy přiměřeně např. škrbnutím vodítka. Také si musíme vždy před nacvičováním určitého cviku sami ujasnit (nebo se poradit s instruktory), jak budeme ten který cvik provádět a trénovat. Všechny nácviky jednotlivých cviků, které se naučíte na cvičišti, provádíme nejdříve v klidném prostředí tak, aby se pes soustředil jen na psovoda.

S. Sochorová

DAJÍ SE NA BORDERKY NEBO NA AKVARISTIKU?

Po pražských kynologických cvičáckách se na samém prahu nového tisíciletí ta informace šířila rychlostí blesku. Slyšeli jste kdo vyhrál Vánoční pohár v Jinonicích? Nějakéj černobílej vořech!! A ještě k tomu ho vedla ženská!! A to tam byla nějaká konkurence!!

Černobílej vořech? Samozřejmě to byla borderka. Lépe řečeno borderák, Eager Bohemia Alké se svou paničkou Alenou Královou z Prahy - Letňan. Tyhle už tradiční závody se konaly den před Silvestrem. Závodilo se v poslušnosti a obraně, a to ve třech kategoriích, osm závodníků soutěžilo v ZM, třináct, mezi nimi Eager, v ZVV1 a šest v té nejtěžší kategorii podle mezinárodního zkušebního řádu, v IPO3. Eager tam při nástupu mezi plemena, jejichž doménou je "služební" výcvik, jako jsou němečtí ovčáci, belgičtí ovčáci malinois a rotvajleři působil trochu humorně, ovšem potenciální posměváčky humor rychle přešel. Eager nejenže s přehledem získal pohár za první místo v ZVV1, ale díky 95 bodům dosaženým v poslušnosti vyhrál Pohár za nejlepší poslušnost a rovněž Vánoční pohár celkového vítěze závodů. To znamená, že svým ziskem bodů porazil i specialisty startující v kategorii IPO3. A aby překvapením nebyl konec, celkové vítězství v obraně mu uteklo o pouhé dva body! Obranu nakonec vyhrál závodník z IPO3, ale Eager dosáhl úctyhodných 96 bodů! Postupně si získal srdce diváků i rozhodčích. Svým nadšeným přístupem i precizností.

"Jak jste ho to naučila?" ptal se prý rozhodčí (závody pískali pan Šobr a pan Vítek) při vynikajícím a radostném provedení aportu. A obrana? "Tohle kouše?", nešetřili si na začátku uštěpačnou poznámku někteří "ovčáčkáři". A pak byli překvapeni razancí

útoku a perfektním pouštěním, které Eager má. Přitom v jeho práci není náznak agresivity, je to pro něho prý skutečně báječná hra, tak jak tomu u sportovní kynologie má být. Jak nám sdělila jeho panička, Eager prý má zajímavý způsob zadržení, nebyl by borderkou, aby si nepomohl vlastním mozkiem. Normálně pes napadá běžícího figuranta ze zadu, Eager prý ho dobíhá jako kdyby s ním závodil, několik metrů stranou, pak se prudce stočí a skáče na rukáv figurantovi z boku. Tím se mu nemůže stát, že by rukáv minul, ovšem figuranti prý mají spoustu práce Eagera udržet, protože svým zásahem je poněkud roztočí.

Ve svých dvou a půl letech má Eager složen 8 zkoušek, ZM, ZVV1, ZOP, ZPU, SCHA, SCHI, IPO1, tou osmou je zkouška vloh ovčáckého psa. Teď se s paničkou budou připravovat na zkoušky vyššího stupně, panička by to s ním ráda dotáhla až na IPO3, případně do reprezentace. V létě se ale prý bude se synem paní Králové věnovat agility, jejímž základem se už také naučil.

Eager je dalším živým důkazem všestrannosti border collie i toho, že i sportovní kynologie, včetně obrany, pokud se jí borderka učí správným způsobem a ve správném věku, pro ní může být vhodným výcvikem a nenaruší její upřímnou a přátelskou povahu. Pokud jste někdo z vás mohl poznat Eagera, třeba na zkoušce vloh nebo na výstavě (Eager, jehož matkou je Mobella Jackie a otcem Highland Dreamer, má také dva CACIBy), určitě mi dáte za pravdu, že tou správnou borderčí povahou Eager oplývá.

Takže děkujeme Aleně a Eagerovi za vzornou reprezentaci plemene mezi sportovními kynology! A poznámka nakonec, když prý tihle dva přebírali poháry, pytel krmení a devítikilovou šunku za vítězství, ozývaly se mezi poraženými hlasy, že buď se dají na borderky nebo na akvaristiku!

Eva Loučková

TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ AGILITY 2001

termín	místo	typ	kontaktní osoba (bez záruky)
24.-25.2.	Praha-Open	Z	Zuzana Rozová, Petrohradská 25, 101 00 Praha 10
3.-4.3.	České Budějovice	Z	Jiří Tancer, Za tratí 10, 370 08 České Budějovice
3.-4.3.	Ostrava	I	Naďa Sedláčková, Příbylova 26, 719 00 Ostrava
17.-18.3.	Ostrava	I	Naďa Sedláčková, Příbylova 26, 719 00 Ostrava
21.-22.4.	Opava	Z	Naďa Sedláčková, Příbylova 26, 719 00 Ostrava
21.-22.4.	Mělník	Z	Martina Hodková, Pod Fialkou 3, 150 00 Praha
28.4.	Brno	Zk	L. Pánková, OSA KK Zetor, p.o.box 63, 628 00 Brno

28.-29.4.	České Budějovice	Z	Jiří Tancer, Za tratí 10, 370 08 České Budějovice
5.5.	Boškovice	Z	Hana Rajtšlégrová, Dvorská 92, 678 01 Blansko
5.-6.5.	Praha-Komořany	Z	Milena Vrbová, Nad Úžlabinou 28, 108 00 Praha 10
8.5.	Třebíč	Zk	Věra Janatová, Zdislavina 18, 674 01 Třebíč
8.5.	Brno	Šk	L. Pánková, OSA KK Zetor, p.o.box 63, 628 00 Brno
12.-13.5.	Zlín	Z	Marek Ajgl, Podlesí 4966, 760 05 Zlín
19.-20.5.	Brno	Z	L. Pánková, OSA KK Zetor, p.o.box 63, 628 00 Brno
19.-20.5.	Praha-Hloubětín	Z	Zuzana Rozová, Petrohradská 25, 101 00 Praha 10
26.-27.5.	Olšany	Z	Zdeněk Spolek, Rooseveltova 333, 251 01 Říčany
26.-27.5.	?	Q	Naďa Sedláčková, Příbylova 26, 719 00 Ostrava
2.-3.6.	Pízeň	Z	Mirka Terčová, Rabštejnská 51, 323 32 Pízeň
9.-10.6.	?	Q	Naďa Sedláčková, Příbylova 26, 719 00 Ostrava
16.-17.6.	Praha-Chuchle	Z	Milena Vrbová, Nad Úžlabinou 28, 108 00 Praha 10
23.6.	Odry	Z	Jiřina Strnadová, Mendlova 24, 742 35 Odry
30.6.-1.7.	Brno	Z	D. Lišková, OSA KK Zetor, p.o.box 63, 628 00 Brno
1.-7.7.	Brno	T	D. Lišková, OSA KK Zetor, p.o.box 63, 628 00 Brno
8.-22.7.	Louny	T	Zuzana Rozová, Petrohradská 25, 101 00 Praha 10
8.-21.7.	Smržovka	T	Radko Loučka, U Svodnice 105, 104 00 Praha 10
14.7.	Rožnov pod Radhoštěm	Z	Marcela Polášková, Beskydská 1322, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
14.-15.7.	Louny	Z	Zuzana Rozová, Petrohradská 25, 101 00 Praha 10
15.-21.7.	Brno	TM	D. Lišková, OSA KK Zetor, p.o. box 63, 628 00 Brno
15.-22.7.	Kroměříž	T	Karín Horká, Úprkova 3689, 767 01 Kroměříž
15.-24.7.	Kardašova Řečice	T	Jiří Tancer, Za tratí 10, 370 08 České Budějovice
20.-21.7.	Louny	Z	Zuzana Rozová, Petrohradská 25, 101 00 Praha 10
21.-22.7.	Kardašova Řečice	Z	Jiří Tancer, Za tratí 10, 370 08 České Budějovice
21.-22.7.	?	Q	Naďa Sedláčková, Příbylova 26, 719 00 Ostrava
28.7.	Třebíč	Zk	Věra Janatová, Zdislavina 18, 674 01 Třebíč
4.-18.8.	Větrkovice	T	Jiřina Strnadová, Mendlova 24, 742 35 Odry
10.8.	Větrkovice	Z	Jiřina Strnadová, Mendlova 24, 742 35 Odry
17.8.	Větrkovice	Z	Jiřina Strnadová, Mendlova 24, 742 35 Odry
30.8.-1.9.	Praha-Komořany	Z	Antonín Grygar, Senešnice 24, 262 03 Nový Knín
1.9.	Brno	Zk	L. Pánková, OSA KK Zetor, p.o.box 63, 628 00 Brno
8.-9.9.	Ostrava	MM	Naďa Sedláčková, Příbylova 26, 719 00 Ostrava
8.-9.9.	Mělník	Z	Martina Hodková, Pod Fialkou 3, 150 00 Praha
22.-23.9.	České Budějovice	MR	?
29.-30.9.	Veselí n. Lužnicí	Z	Jiří Tancer, Za tratí 10, 370 08 České Budějovice
5.-7.10.	Portugalsko	MS	
6.-7.10.	České Budějovice	Z	Jiří Tancer, Za tratí 10, 370 08 České Budějovice
20.10.	Pízeň	Z	Mirka Terčová, Rabštejnská 51, 323 32 Pízeň
? MR BC	Praha-Komořany	Z	Antonín Grygar, Senešnice 24, 262 03 Nový Knín

Termíny Mistrovství republiky a závodů CACIAg jsou chráněny. Vysvětlivky: Z = závod, Zk = zkoušky, T = tábor, TM = tábor pro mládež, MR = Mistrovství České republiky, MM = Mistrovství republiky mládeže, MS = Mistrovství světa, I = školení instruktorů, Šk = školení agility, C = bude požádáno o udělení C.A.C.I.Ag., c = CACAg, x = vzhledem k určitému omezení účasti nebudou tyto závody započítávány do bodování soutěží Pes roku, Liga mládeže apod., Q = kvalifikační závod reprezentace, SR = soustředění reprezentace.

Další informace u jednatelky Klubu Agility ČR: Petra Juliusová, Sokolovská 123, 323 16 Pízeň.

TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ ZIMNÍCH SPORTŮ 2001

Sprint (5-7 km)

- 17.2. - 18.2. Komárka - Josef Křivánek, Revoluční 48, 417 43 Unčín, tel: 0602/450214
 17.2. - 18.2. Olšany u R. - Pavel Humpolíček, Myslivecká 67/A, 620 00 Brno, tel: 05/45220753, e-mail: ivah@econ.muni.cz
 24.2. - 25.2. Tři Studně - Helena Levíčková, Samota 178, 664 45 Sílůvky, tel: 05/47226440, e-mail: levicek@mushing.cz

Míď (8-15 km)

- 10.2. - 11.2. EDUARD u Jáchymova - Roman Habásko, K. H. Borovského 629, 441 01 Podbořany, tel: 0607/807564, 0399/215827
 24.2. - 25.2. Zadov (družstva) - Petr Hanzlík, Nám. Svobody 109, 378 21 Kardašova Řečice, tel: 031/383054

Long (nad 15 km)

- 15.2. - 18.2. Ledová jízda - Jiří Vondrák, Rudník 121, 543 72 Rudník, tel: 0438/440524

Více informací najdete na: www.mushing.cz

ÚSPĚCHY V AGILITY

- Mistrovství České republiky v agility v roce 2000, které se konalo 16.-17. října v Třebíči, vyhrál v konkurenci 43 týmů svým vyrovnaným výkonem v obou závodních kolech jednatel klubu BCCZ Ivo Bartek s fenou Caty Czechmate a překvapil tím konkurenty, diváky i sebe.

- Otevřené Mistrovství ČR border collí v říjnu v Komárně vyhrála nejstarší !!! fena v ČR, osmiletá Mobella Jackle vedená Kateřinou Opavovou.

Na druhém místě skončila slovenská Amanda le Plto te Henua s Ivetou Lukáčovou a třetí byla Araxes Moravia Zaurak a Martina Wasserbauerová.

- Cíd Akumulator Ivetu Matzenauerové se stal v konkurenci 269 psů hodnocených v kategorii standard PSEM ROKU 2000.

IAL = MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ AGILITY

International Agility Link (IAL) je zábavná mezinárodní soutěž mezi kluby agility, kde mají všichni účastníci, ať jsou kdekoli v světě, stejné podmínky pro závod a tím i stejné šance zvítězit. Zúčastnit se mohou psi s průkazem původu i bez něj. Každá země, jejíž kluby se chtějí účastnit IAL, má svého zástupce (country representative, CR) s přístupem k e-mailu/Internetu.

PŘÍLEŽITOST PRO BORDERKY

Už jste mysleli na to, že byste své border collie zkusili navléci postroj a zapřáhnout ji a že byste spolu s ní vyrazili na běžkách, na kole, případně po vlastních podobně jako to dělají majitelé dnes už nejen severských plemen? Že ne? A víte, že například v Americe borderky využívají v zápřahu docela běžně? A tady u nás v republice už jsme to také zkusili. Borderky jsou nadšené, mohou pracovat! Tuhle zkušenost máme i v naší rodině. Myslíme, že to je nejen prima zábava, ale také dobrý způsob zlepšení kondice pro vašeho psa. A nejen pro něho. Všechny tyto druhy sportu (s běžkami se se psem v zápřahu jezdí skijoring, na kole bikejoring, po svých canicross) jsou v celém světě na vzestupu a naše země vůbec není pozadu. Co se týká mistrovství Evropy, sahají naši zástupci i po kovech nejceněnějších.

Mistrovství světa ve skijoringu bude ve dnech 27.2. až 1.3. v Birch Hill Ski Area, Fairbanks, Alaska USA. Pokud vím, chystá se tam jet hned několik borců z ČR. Mistrovství Evropy v canicrossu (běh, asi na 5 km) a bikejoringu (kolo, asi na 5 km) bude v roce 2001 v České republice, ve dnech 12.-14.10 v Plzni, autocamp Bilá Hora. Podrobnosti najdete na: www.mushing.CZ/Eurocanicross.

Pilně trénujte, uzávěrka přihlášek je 15.9. Nejprve je ale nutné absolvovat některé kvalifikační závody. I borderka má šanci uspět!!!

Každý jednotlivý klub (pořádající závod) zasílá svému CR výsledky závodů do jednoho týdne od data skončení závodů. Každý CR má tři týdny od data konání závodu, aby výsledky shromáždil a poslal je IAL koordinátorovi (global results coordinator, GRC). CR musí používat jednotné tabulky poskytnuté koordinátorem. Vzhledem k vysoké požadované přesnosti sestavení parkuru se pro všechny 4 velikostní kategorie psů stává jeden parkur (s odpovídajícími výškami překážek). Parkury musí zůstat utajeny (přístupny pouze rozhodčímu a zástupcům klubu) do dne konání závodu. Parkur lze absolvovat pouze v rámci oficiálního běhu ve zvolený den. Kompletní výsledky jsou zveřejňovány na Internetu. Sčítají se výsledky ze všech čtyř závodů. Kdo chce vědět o IAL více, nechte si na Internetu načte adresu www.mujiweb.cz/sport/klubagility/PravidlaIAL.html.

V roce 2000 zaznamenala v IAL soutěži obrovský úspěch Katka Lerlová. Se svým borderákem Canny Akumulator obsadila v kategorii maxi hezké dvacáté čtvrté místo z celkového počtu 938 účastníků z celého světa (a to se zúčastnila jen tři ze čtyř bodovaných závodů). Tím také významně přispěla k tomu, že Pražský klub agility, obsadil čtvrté místo z celkových osmdesáti čtyř zúčastněných. Bez zajímavosti také není, že vítězem byla Cornelia Schmid ze Švýcarska se svou border collie jménem Chip.

Všem úspěšným borderkám a jejich majitelům gratulujeme!!!!

Dan Stejskal s Brigou Akumulator se připravuje na start bikejoringu

Dokladem toho je Daniel Stejskal z Jihlavy, který se se svou Brigou Akumulator občas objeví na závodech bikejoringu nebo canicrossu a umístí uje se v první třetině startovního pole. Na prestižních podzimních závodech dosáhli v konkurenci našich nejlepších v bikejoringu pátého místa.

R Ů Z N Ě

DOBŘÉ RADY

VÝBĚR VHODNÉHO ŠTĚNĚTE

Mozek psa se vyvíjí již u malého štěněte, právě v průběhu růstu se rozhoduje o tom, jak "chytrý" bude pes v dospělosti. Osvědčilo se různě manipulovat již s maličkými (od devátého dne věku) štěňaty, vystavovat je různým novým vjemům, každý den tak pět minut. Je vhodné je brát (čím budou starší, tím častěji) do různých prostředí, přivykat na zvuky, cizí lidi, zvířata.

Když jsou takto "stresovaná", mozek se jim vyvíjí rychleji. Z knihy Scotta Lithgow (1995): *Training and working dogs*.

VZÁJEMNÁ DŮVĚRA PŘEDEVŠÍM

Doma máme dvě videokazety s výukou základní poslušnosti psů. Jedna je z Anglie, druhá z USA. Přístupem k výcviku jsou velmi

odlišné, něco však mají společného, je to vytvoření vzájemné důvěry mezi psovodem a jeho psem. Snažil jsem se najít společné a podstatné charakteristiky obou výkladů jedné metody a ve zkrácené formě jsem se pokusil je formulovat. Nejsou seřazeny podle důležitosti. Všechny jsou důležité.

Mottem obou videokazet je základní pravidlo byznysmenů "Vztahy založené na vzájemné důvěře". Kdo jej poruší, firma s ním už neuzavře žádný obchod. Obdobné je to v kynologii, zvláště ve vztahu ovcáka k jeho borderce. Jestliže chcete, aby vás váš pes poslouchal z přirozené úcty k vám a ne z donucení, je nutné s ním vztahy založené na vzájemné důvěře navázat a nezradit. Je to záležitost dlouhodobá. Vyžaduje, abyste byli trpěliví, důslední a vytrvalí. Při výcviku a výchově psa metodou založenou na vzájemné důvěře psa a jeho pána je třeba dodržovat následující pravidla:

Pravidlo první: nikdy nepodrazit.

V jednání se psem buďte korektní. Chápání psa je poněkud odlišné od člověka. Ztracená důvěra se jen těžko navrácí zpět. Někdy hrají velkou roli i zdánlivé maličkosti. Nelákejte například psa pamlskem, který mu pak odepřete.

Pravidlo druhé: psa netrestat bitím.

Jsou i jiné tresty, osvědčilo se na psa zavřít, nebo mu slovně vyčínit a nemluvit s ním. Někdy stačí jen to, když ho několik dní nenecháte pracovat nebo s ním za trest nepůjdete na jeho oblíbenou procházku. Chcete-li psa potrestat, neoslovujte ho jeho jménem.

Pravidlo třetí: nešetřit chválou.

Snažte se najít mnoho různých způsobů odměny a odstupňovat je podle toho, jak jsou pro vašeho psa přijemné. Využívejte celou jejich škálu. Chvalte však psa, jen když provede cvik dobře, nebo je-li patrně zlepšení, ne neustále. Při chválení, nebo chcete-li psa motivovat k vyššímu výkonu, často vyslovujete jeho jméno.

Pravidlo čtvrté: jednat jako rovný s rovným, ale zůstat šéfem.

Při práci jste partneři, proto se tak i chovejte. Nesnažte se psa přemoci za každou cenu (mít na něj navrch). Nechte ho někdy nad vámi zvítězit. Při výcviku nových prvků zařazujte i takové, které váš pes perfektně zvládá. Je třeba mu dát šanci být úspěšný, musí být úspěšný, potřebuje to.

Pravidlo páté: být trpělivý, důsledný a vytrvalý.

Jste-li rozčilení, vztekli, indisponovaní po pití alkoholu apod., raději se psem necvičte, nebo alespoň nedávejte svým negativním emocím průchod před psem. Vyžadujte, aby pes splnil váš příkaz, nenechte ho zahájit nějakou jinou činností. Nenechte se odradit několika neúspěchy. Často trvá hodně dlouho, než se úspěchy dostaví.

Pravidlo šesté: postupovat individuálně.

Každý pes je jiný! Některý je příliš živý a zbrklý nebo roztěkaný, jiný zase pomalý, protože je tlustý, líný nebo huře chápající. Těžko zvladatelný je pes nedůvěřivý nebo dokonce

zákeřný. Dominantní pes často bývá buď tvrdohlavý nebo agresivní. Pro výcvik je nejlepší pes živý, vyrovnaný, učenlivý a odpovědný. Podle schopností a vlastností psa je třeba přizpůsobit jeho výchovu a výcvik.

Pravidlo sedmé: naučit se vzájemné komunikaci.

Povely, které dáváte, musí být jasné, krátké a nesmí se mňnit. Vyslovujte je klidně, potichu (nekrkčte). Dobře si rozmyslete, které povely budete používat. Nesmí jich být mnoho. Pes je schopen si dobře zapamatovat jen asi 40 příkazů, s tím je třeba počítat. Nechcete-li například aby pes zuřivě štěkal, významně se na něj zadívejte a potichu mu říkejte například "tiše", nepřekřikujte ho, a již vůbec ne slůvkem "fu", tento povel by měl být používán pro jinou nekalou činnost.

Pravidlo osmé: povely i nápravu chyb odstupňovat.

Velkou roli při vzájemné komunikaci hrají i výška a zabarvení hlasu, gesta, nebo i to, že si k němu sednete do podřepu. Naučte se používat řeč těla. Pokuste si sestavit chyby psa do stupnice podle důležitosti. Při výchově a výcviku se pak snažte rozlišovat způsoby korekce chyb, selektujte druh nápravy. Nejdříve a se vši důsledností je třeba odnaučit psa chování, které je nebezpečné (lovení aut apod.).

Pravidlo deváté: chyby ihned opravovat.

Na chyby je nutné reagovat okamžitě a označit je (například slůvkem "fu"), nebo si jich jakoby nevšimát a příště navodit takovou situaci, abyste se téže chyby vyvarovali. Využívejte správné pomůcky a používejte je v pravý čas. Například pro různé druhy výcviku se hodí jiné vodítko nebo jinak upevněný stahovací obojek. Při odnaučování psa některým "nekalostem" dobře poslouží například pepř. Výhodné je používat i pomůcky, kterých se pes lekne a přerušit svoji nevhodnou činnost. Například hodíte-li po něm nebo k němu nenápadně plechovku od coca-coly naplněnou několika mincemi, nebo jen kus kladku, vodítko apod., většinou zareaguje a obrátí pozornost na vás. V tu chvíli mu dejte povel, který dobře zná, například "lehni".

Pravidlo desáté: i naučené opakovat.

Častým opakováním se znalost upevňuje. I k dobře zvládnutému cviku se po určité době vracíte. Při výchově psa je někdy nutné uměle situaci navodit. Je velmi zdoluhavé čekat až zase psa náhodou chytnete při akci.

A jedno pravidlo navíc: o psa dobře pečovat.

Starost o optimální výživu, zdraví, denní režim a o prostředí, ve kterém pes žije, je základním předpokladem dobrých výsledků při výcviku a výchově psa. Dobu výcviku přizpůsobte stavu počasí, zdravotnímu stavu a stupni výkonnosti psa. Doporučuje se cvičit raději častěji a kratší dobu, např. 15 minut denně, ráno a večer (pokud je příliš teplo, raději necvičte). Dávejte psovi čerstvou vodu, nenechte ho pít z louží. Nekrmte ho alespoň hodinu před zahájením výcviku.

Možná se mi podařilo formulovat zde pravidla, které většina z vás zná.

Nezbývá než doufat, že se jimi i řídíte.

Radko Loučka

VTIPY

Jak jste to uhodli?

Ovcák jednou pásl svoje stádo na vzdálené pastvině, když k němu zčistajasna zamířil nový Jeep Cherokee. Zastavil u něho a z okna vyhlédl mladý muž v obleku od Brioniho, v botách Gucci, s brejlemi Ray Ban a s kravatou YSL. Povídá ovcákovi: "Když vám přesně řeknu, kolik ovců máte ve stádu, dáte mi jednu?" Ovcák se na chlapíka podíval, pak se ohlédl na mírumilovně se pasoucí stádo a řekl: "Dobře." Chlapík zaparkoval auto, vytáhl mobil, připojil ho na notebook, zaserfoval na stránku NASA na Internetu, vyvolal si satelitní navigační systém GPS, naskenoval oblast a otevřel šedesátistránkovou tabulku v Excelu. Potom

na své miniaturní tiskárně vytiskl 150 stránek dlouhou zprávu a podal ji ovcákovi. "Máte tu přesně 1586 ovců!" "To je přesně! Tak si jednu vyberte," řekl ovcák. A pak se dívá, jak si mladík vybírá ovci a ukládá ji do svého Cherokee. Pak povídá: "A když já vám přesně řeknu, jaké je vaše zaměstnání, vrátíte mi ji?" "Ou Kej, proč ne," odpověděl mladý muž. "Vy jste konzultant," řekl ovcák. "Přesně!" na to chlapík. "Jak jste to uhodli?" Ovcák na to: "Jednoduše. Objevil jste se tu, i když vás nikdo nevolal. Chcete odměnu za odpověď na otázku, kterou sám dobře znám. A navíc tomu hovno rozumíte, protože jste si do auta nacpal mýho psa!"

VYŘÍTÍ SE Z DOMU

Problém: Můj pes se občas vyřítí z domovních dveří. Bojím se, že ho srazí auto.

Proč to dělá: Zřejmě nemá dost pohybu a nudí se. Chce si protáhnout nohy a prozkoumat okolí. To platí hlavně pro psy, kteří nemají k dispozici oplocenou zahradu a kteří jsou neustále na vodítku.

Co říct a co udělat:

1. Vyjděte z domu, aby vás pes neviděl, a stoupněte si ke vchodu. Vezměte s sebou chřestidlo a sprej. Požádejte někoho, aby psovi otevřel.

2. Jakmile pes vyběhne, skočte po něm a zařvěte rozzlobeně: "Zpátky domů!" Zatřeste plechovkami nebo je po něm hodte. Snažte se ho při zahánění domů polekat. Může to znít krutě, ale pes musí vědět, že vás rozzlobí, když bez dovolení vyběhne z domu. Horší by pro něj bylo, kdyby ho porazilo auto.

3. Ustupte opět do své skrýše a nechte otevřené dveře. Vyběhne-li znovu, celé to zopakujte. Ukažte mu, že jste doopravdy rozčilený. Následky neposlušnosti by ho mohly stát život.

4. Zůstane-li uvnitř pět minut, jděte domů a klidně, oceňujícím způsobem, ho pochvalte: "Hodný, zůstal doma. Tak je to dobře." Nyní změňte tón na varovný a řekněte: "Zůstaň doma. Musíš zůstat," znovu odejděte a nechte otevřené dveře. Pokud se i jen objeví ve dveřích, zachřestěte na něho plechovkou a zakřičte na něho. Občas toto cvičení zopakujte.

5. Cvičte "sedni - zůstaň" blízko domovních dveří. Nechte ho sedět, lomcujte klikou a otvírejte a zavírejte dveře. Ven vycházejte jako první a nechte psa čekat, dokud mu nedáte pokyn, že může jít. Pro jistotu mu nechávejte doma vodítko, na které byste mohli stoupnout, kdyby se zase pokusil vyrazit.

6. Než otevřete dveře hostům, připomeňte psovi, aby zůstal doma, a trošku zachřestěte. Držte ho raději na vodítku.

Proč je tato metoda účinná: Pokud se pes při útěku setká někdy s nemilým překvapením, raději si to pro příště rozmyslí. Cvičení poslušnosti psa přiměje, aby vás respektoval. Při dostatku pohybu a společnosti nebude mít tak naléhavou potřebu vyrazit do světa.

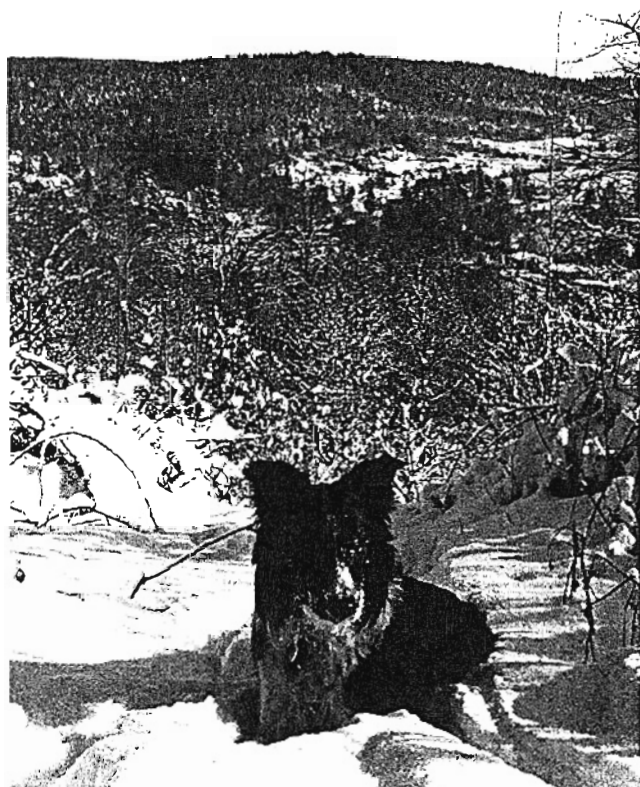
Prevence: Začleňte psa do svého života. Hrajte si s ním, berte ho na procházky, na výjízdky autem a nechte ho v parku vydovádět. Berte ho s sebou k přátelům. Denně mu poskytněte dostatek pohybu. Pokuste se mu najít psiho kamaráda, se kterým by si mohl hrávat. Poslušnost cvičte i v domě a na zahradě. Důsledně dbejte, aby chodil z domu na povel. Požadujte, aby při otvírání dveří seděl, a vycházejte z domu první. Věnujte mu denně nějaký čas na klidnou masáž a dovolte mu někdy spát v domě, nejlépe ve Vaší ložnici.

Úvod k této knize napsala paní Zuzana Trankovská, šéfredaktorka časopisu Pes přítel člověka. Část jejího komentáře si dovoluji uveřejnit:

"Možná, že některému našemu čtenáři přijde poněkud podivná v celé knize zdůrazňovaná technika masáží. Není to nic jiného než řádné pohlázení, možná lépe řečeno pomuchlování. V racionální a chladné Americe je zřejmě mnohem více než u nás nutné zdůrazňovat majitelům psů, že pes je zvíře kontaktní. Američan (ve své většině) chce mít ke psu návod, stejně tak jako k pračce. Stejně tak, jako když se přístroj rozbije, nechá jej buď opravit odborníky nebo zahodí a koupí si nový, stejně tak si Američan počíná se psem. Je hezké, že paní Carlsonová a Ranny Green na mnoha místech zdůrazňují, že pes potřebuje lásku člověka. Nemám-li čas nebo chuť mu ji dát, nemám si ho opatřovat. Byla to vaše volba, říkají, že jste si opatřili psa, začleňte psa do svého života. Psi nebyli poslání na svět proto, aby žili uvázaní u kůlu na zahradě. To je sympatické sdělení. I když ani tyto autoři se nevyhnou radám typicky americkým - nezmůžete-li se psem nic sami ani podle rad této příručky, obraťte se na odborníka anebo nechte psa vykastrovat. Kastrace je - zdá se - řešení, které v Americe platí na řadu výchovných či výcvikových problémů. S tím se zatím ve střední Evropě neztotožňujeme. Jinak je to však kniha chytrá, pro řadu našich majitelů psů velmi prospěšná. Dokonce ani pro ty zkušené není k zahazení seznámit se s názory odborníků zpoza oceánu."

Co k tomu dodat? Borderky mají některé nešvary. Jedním z nich je právě "vyřítění se někam". Je to pro ně přirozené. Právě tak přirozené je pro ně ale okamžité poslechnutí na povel. Naučte je "vyřítit se" na povel. Pro každého je přijatelná jiná metoda. Možná se vám ta "americká" zrovna nebude líbit, můžete ale vyzkoušet metody vlastní. Z vlastní zkušenosti mohu říci, že výcvik zalehnutí, přiblížení o několik kroků a opětné zalehnutí je pro borderky úžasnou hrou. Hrajte si s nimi takto při každé příležitosti a uvidíte, že problémy s "vyřítěním" ustanou.

Radko Loučka

V AUSTRÁLII CVIČÍ PSY PRO PRÁCI S DOBYTKEM

O Michalovi Hrdličkovi již asi každý majitel border collie slyšel. Již delší dobu žije v Austrálii a zabývá se výcvikem ovčáckých psů pro práci se zvířaty. Nyní přijel navštívit svou rodinu a svého pobytu využívá mimo jiné pro předávání zkušeností s výcvikem ovčáckých psů. Zeptal jsem se ho na několik otázek. Ochetně na ně odpověděl.

Jak jsi se do Austrálie dostal?

Přes Nový Zéland, kde jsem pobýval 8 měsíců, učil se jazyk a farmařit svobodným a progresivním způsobem. No a když jsem byl na tomto konci světa, byla by škoda se nepodívat do Austrálie. Objel jsem ji celou stopem a strávil tam jeden celý rok.

Jak dlouho tam žiješ?

S přestávkami asi tři a půl roku.

Cos tam dělal a co tam děláš nyní?

Hlavně okolo zemědělství. Pracoval jsem dlouhou dobu pro veterinární kliniku jako specializovaný paznehtář. Pak jako honák dobytka na farmě, kde bylo 7000 indických krav (*Bos indicus*) na rozloze tisíců kilometrů čtverečních, cvičil jsem psy na práci s dobytkem, připravoval býky na výstavu, pomáhal při střihu ovcí, ale taky jsem třeba půl roku lovil žraloky a makrely na rybářské lodi nebo hlídal děti. Nakonec jsem zakotvil ve středisku pro výcvik psů pro manipulaci se zvířaty. Po návratu do Austrálie bych chtěl založit vlastní výcvikové středisko a cvičit psy.

Mohl bys popsat typické australské výcvikové středisko?

Žádné není typické, protože každé je jiné, hlavně podle oblasti, poptávky, dovednosti trenéra a jiných specifických podmínek. Popíši Vám středisko Trevor Matherson, které se nachází čtyři hodiny 4 hodiny jízdy autem na západ od Brisbane v Queenslandu. Trev cvičí border collie na práci s hovězím dobytkem. Doma jich má asi padesát. Asi patnáct chovných fen, čtyři psy, stále alespoň dva vrhy štěňat (kvalitní feny mají štěňata dvakrát ročně), pět dorůstajících psů pro vlastní políbeu a zhruba patnáct až dvacet cizích psů ve výcviku. O psy se stará sám, pouze manželka (učitelka v místní škole) má na starost štěňata. Dospělí psi jsou ustájeni ve dvoupatrových králikárnách, jeden kotec má velikost asi jeden metr krychlový. Je to velmi praktické, a plně to vyhovuje. Štěňata a dorosty jsou ve vybetonovaných kotcích. Všichni psi se dvakrát denně venčí ve třech skupinách, štěňata, feny a psi. Není problém s rvačkami, protože psi jsou pod dozorem a uznávají autoritu člověka. Malá štěňata, dokud nezačnou pracovat, jsou venčena volně na dvoře, aby se seznámila s celým světem. Psi ve výcviku jsou cvičeni jedenkrát denně, pět dnů v týdnu. Ale jen asi 15 minut, neboť se déle nedokáží soustředit. Celý výcvik trvá přibližně 3 měsíce.

Kolik psů takové středisko vyprodukuje za rok? Jaká je po nich poptávka?

Poptávka je vysoká, denně dmní telefony a stále někdo shání hotového psa. Dá se říci, že poptávka vysoce překračuje nabídku. No, a mimo těch střediskových se tu za rok vycvičí asi padesát psů jiných majitelů.

Kolik takových středisek v Austrálii je?

Nemnoho, prsty na obou rukou by vám stačily na jejich spočítání.

Jak jsi přišel na to, že právě tohle chceš dělat?

Mé oblíbené téma. Pracovní psi. Jak jsem na to přišel? Chtěl

jsem mít koníčka jako práci, být svým vlastním pánem, dělat něco, co mě uštví, nedřít se (nebýt farmářem, ten to má v Austrálii těžký), být doma, mít čas na rodinu, pracovat pět dnů v týdnu a jiné zřejmé výhody. No a právě cvičení psů pro práci se zvířaty mě zaujalo a v tomto směru mi vyhovuje.

Jak jsi se to naučil?

Za to vděčím asi nejvíce své matce. Naučila mě se učit a být zvědavý. A potom je již jednoduché si v odborném časopise najít telefonní čísla, obtelefonovat pár významných chovatelů a trenérů, spřátelit se a naučit se co možná nejvíce a nejlépe. A protože tohle řemeslo v Austrálii dělají povětšinou staří dědkové, tak s nadšením uvítali někoho mladšího.

Kolik psů jsi už vycvičil?

Strašně málo. První dva psy jsem zkazil a potom v různém stupni nastartoval, či dodělal asi osm dalších. Nejde o to KOLIK, ale spíše JAK - jak člověk umí číst psy, jak rozumí výcviku a jak se umí ovládat, a taky jakou má podporu okolí.

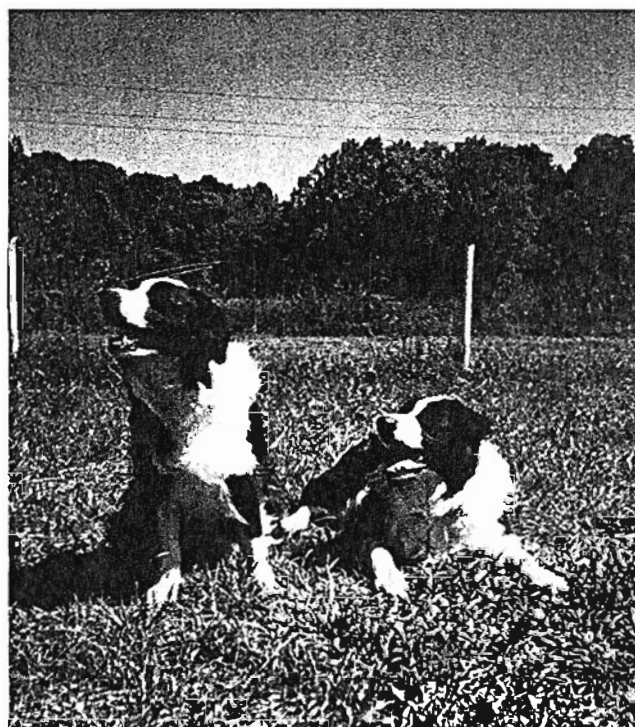
Jaké metody výcviku využíváš?

Hlavně se spoléhám na genetický potenciál. V Austrálii neznám border collie co nepase. Psi jsou pracovní zvířata a jsou podle toho taky posuzována. Pokud pes nepracuje, je zastřelen.

Jaké rozdíly vidíš v metodách australských a evropských?

Jsem tu jen chvíli a neznám moc evropské metody. Tady v Česku je specifická situace, protože se zde míchají výstavní a pracovní linie, není zde tradice v používání pracovních psů, chov psů je svázán různými pravidly, nařízeními a neochotou zemědělců přijímat nové metody práce a taky je k tomu nic nenutí jako v Austrálii, kde přežije jen ten nejschopnější. Zde dostanou zemědělci dotace, či jim zavedou kvóty.

Radko Loučka pro časopis Farmář (převzato)

Deuce Czechmate a Angel Black Tennant

MOSS, KAROLÍNA & KUKULÍN

Na adresu redakce jsem dostala dopis, který nás potěšil hned dvojnásob. Jednak chválil Borderholic, jednak obsahoval moc hezký příběh. Rádi bychom ho vám také nabídli.

Vážená redakce,

Před nedávnem jsem od Vás obdržela již šesté v pořadí, pro mne však teprve první číslo časopisu Borderholic, a musím s potěšením říci, že jsem nadšena jak obsahem, tak i úrovní, na kterou se časopis za tak krátkou dobu vypracoval. Ještě před rokem jsem vůbec netušila, že se v České republice plemeno border collie chová, dokonce v takovém počtu.

Ráda bych se s Vámi tedy podělila o můj příběh, o to, jak jsem objevila jedinečného psa plemene border collie. Můj příběh začíná asi osm mil od nevelikého anglického městečka Reading, na jedné malé, zapadlé rodinné farmě jednoho velmi milého a veselého anglického farmáře a jeho sympatické mladé manželky, kam jsem krátce po maturitě odjela pracovat jako AU-Pair.

Bylo krásné, mlhavé ráno, třetího května 1998 a já jsem stála na Victoria Station sama, se svými batohy, plná očekávání a představ o mé budoucí rodině, o dětech, o které jsem se sem jela starat. Asi po hodině a půl čekání a vyhlášení (už jsem byla značně nervózní se zpoza rohu vynořila štíhlá, asi metr osmdesát vysoká postava muže s roštěnými rozčuchanými vlasy.

Zanedlouho už jsem seděla v zabláceném červeném nákladáčku, jež se bezhlavě řítí po serpentinách plných děr a výmolů. Když jsme konečně dorazili domů - na farmu, s potěšením jsem zjistila, že kromě dvou malinkých roztomilých dětí, které jsem měla v nejbližších čtyřech měsících hlídat, je na dvoře také plno zvířat. Zprvu jsem se zajímala nejvíce o koně (na koních totiž jezdím od malička, a to i závodně), ale později jsem se zamilovala do jednoho starého, čemobilého "vořecha", jak jsem si o něm tenkrát ještě mylně myslela, jménem Moss. Tenkrát jsem ještě samozřejmě vůbec netušila, že jde o plemeno border collie.

Moss byl naprosto úžasný. Přestože mu již bylo přes patnáct let (vlastně jsem mu původně hádala tak osm) byl neuvěřitelně čilý a vytrvalý, což se ukázalo nejvíce při každodenní náročné práci s ovci. Náš typický den na farmě vypadal asi následovně:

Ráno se vstávalo v půl sedmé, já se Sue (farmářka a manželka Erwina) jsme nakrmily a oblékly obě děti, zatímco Erwin se postaral o drůbež a naložil psy do auta. Sue zůstala dopoledne doma se starší Jasmínkou, zatímco já s Erwinem a ročním Isaacem v dětské autosedačce jsme jeli do práce. Měli jsme po okolí něco přes tři sta ovcí, které jsme každý den za mocné asistence dvou borderek, howavarta a dvou německých ovčáků sháněli dohromady, kontrolovali jejich zdravotní stav a odčervovali je.

Moss byl natolik inteligentní, že když objevil nějakou nemocnou nebo velmi slabou ovečku, svým štěkotem nás na ni upozornil a přivolal na pomoc. Kromě toho, že s naprostou samozřejmostí a neuvěřitelnou ladností naháněl ovečky do uzounkých uliček a ohrad k odčervení, učil tomuto nádhernému psímu řemeslu ještě také malého bláznivého Spota, svého budoucího nástupce, kterého si Erwin přivezl až ze vzdáleného Irsku. Bylo to neuvěřitelné! Bylo to silné! Bylo to, jakoby tito psi okolo ovcí jen zlehka tančili. Ale nebyly to jen ovce, které se odevzdaně nechaly vést hlubokými hypnotickými psíma očima. Moss, když jsme jeli do Newmarketu na dražbu, s úplně stejnou samozřejmostí naháněl také jalovici na valník. Byla to zřejmě poslední dražba a trh v Newmarketu vůbec a byla provázána bouřlivými a nesmyslnými protesty tzv. ochránců zvířat.

Tam Moss ukázal, co v něm doopravdy je. Když se jednomu farmáři při předvádění utřhl mladý, avšak již poměrně vzrostlý býček, a hnal si to úzkou chodbou přímo k předváděti, kde se právě ukazovaly mladé jalovičky, srdnatý a nebojácný Moss neváhal a skočil přímo mezi býčka a polekané jalovičky. Svým hlasitým štěkotem se ho snažil zahnat zpět. Býček na psa koukal velmi nedůvěřivě a hravými pohyby svou rohatou hlavou mu

naznačoval, nechť laskavě vyklidí pole. Vylekané jalovičky se začaly houfovat a šlapat po svých předváděcích, zatímco davy přihlížejících se smály, až se za býcho popadaly. Všichni ukazovali na Mosse. Ale to už si pro rozvrhého býčka přišel jeho majitel a našemu starouškovi se smíchem poděkoval: "Díky prcku, ty se máš ještě co učit, než pochopíš, že na takového býka by sis měl raději dávat pozor." Ale ani tentokrát se Moss neurazil a hrdě opustil předvádětiště.

Moss byl se mnou stále. Jezdil s námi na "koňské" závody, chodil se mnou a s dětmi do parku a byl dokonce i u toho, když se mu, tedy spíše jeho věrné fence Sophii narodilo šest nádherných štěňat. Sophie sice není border collie, nýbrž německá ovčanda, ale všechna štěňata byla prodána ještě dříve, než jsme si je stáčili pojmenovat. Já jsem měla svého oblíbeného Punt'u, po anglicku mu říkali Punto, ale i ten musel jednoho dne odejít.

Tak jsem prožila pár nádherných měsíců na anglické farmě, ve společnosti nejúžasnějšího psa mého života, tenkrát jsem byla již pevně rozhodnutá pořídít si vlastní borderku. Vždyť právě tam, za pomoci Mosse, jsem si poprvé zkusila stříhat ovce nebo hnát stádo mladých koní po nekonečných loukách z jedné pastviny na jinou.

Právě Moss byl ten, kdo se mnou byl, když mi bylo smutno, trpělivě seděl, když jsem se pokoušela o jeho portrét, dělal mi společnost na mých projíždkách na kole po okolí.

Po návratu do Prahy se mi po Mossovi začalo strašně stýskat. Netušila jsem, že tou dobou už borderky v Čechách byly, jelikož nikdo z mých známých (i pejskařů a pejskoznačků) o plemeni border collie neslyšel. Na vánoce toho roku jsem dostala dopis od mých přátel z Anglie, že můj milovaný a věrný Starouš Moss zemřel. Prý ho někdo otrávil jedem na krysy. Až do té doby jsem si myslela, že takováhle krutost a bezohlednost je anglickým venkovským cizí. Mýlila jsem se.

V srpnu roku následujícího jsem se do Anglie vrátila pohrávaje si s myšlenkou přivést si domů psa. Strávila jsem sedm krásných měsíců na dostihové farmě nedaleko té, kde žil Moss, což mi umožňovalo občasně návštěvy své "bývalé rodiny", avšak s politováním jsem zjistila, že přivést si psa z Anglie není žádná legrace, natož když jsem chtěla psa pořádného, s pořádným původem. Mé finanční možnosti mi to téměř nedovolovaly a navíc mi každý chovatel řekl, že na východ své psy neprodává. Rozhodla jsem se tedy pátrat po borderkách v Čechách.

Mé pátrání netrvalo dlouho a jednoho krásného rána mi jeden můj známý, který tou dobou sháněl štěně jezevčika, přinesl do práce inzerát vystižený z časopisu (tenkrát už všichni známi dávno věděli o mém snu).

Ani jsem nepřemýšlela a ihned po příchodu domů jsem na inzerát zařadila telefonování. Nemohla jsem tomu uvěřit. V Čechách opravdu existují borderky! Přestože jsem si původně chtěla pořizovat fenku, a ta, po telefonu velmi příjemná paní, mi nabízelá pejska, navíc posledního, takže nebylo z čeho vybírat, přestože druhý den byla neděle a od nás do Prahy nic nejelo, ani na okamžik jsem neváhala. Ani jsem nepřemýšlela, jak se v neděli od nás bez auta dostanu do Prahy, natož do Pardubic, které jsem znala zatím jen podle mapy, asi jsem v tu chvíli nemyslela vůbec, prostě jsem se sebrala a běžela ke své nejlepší kamarádce. Zanedlouho už jsem pískala u jejích vrat a křičela, že si konečně jedu pro psa. Povídal jsem si ještě dlouho do noci, probraly všechny psí knížky v domácnosti, vymýšlely, kam ho všude budeme moci brát a co ho všechno naučíme.

Ráno jsem se nemohla dočkat, neustále jsme se v noci budila a snažila si představit, jak asi bude ten drobeček vypadat. Hlavně abych nezaspala! Ten autobus v šest je v neděli až do odpoledne jediný.

Když jsme dorazili do Pardubic na nádraží, kde nás čekala paní Půlpánová s nádherným (a velmi přítulným) psem Kaspem, když jsem pak uviděla Darylku, Kukulínovu maminku (tak mu jen říkáme, pravým jménem se můj pejsk jmenuje Andy Foxy Fox) a shledala, že je až neuvěřitelně podobná Starouškovi Mossovi, byla jsem v sedmém nebi!

Kukulín je od prvního dne co ho máme strašně čilý, nebojácný a inteligentní. Někdy až moc. Nejprve si naprosto ochočil celou naši rodinu, potom následoval vlk Filip, poník Kikina a teď mi Kukulín strašně rád dělá společnost při mých projíždkách na koni, kterého neustále jakmile zastavíme "pase". Stále se učíme (oba) novým věcem, naší nejoblíbenější hrou je ale stále hra na schovávanou. Kukulín nejprve dostane k očichání kus oblečení člověka, kterého pak bude hledat, potom s ním odejdu tak, aby neviděl, kterým směrem dotyčná osoba utká, a po pár minutách mu znovu dám čichnout toho kusu oblečení a použítím ho s povělem "stopa!". Někdy mu hledání ztěžujeme, například tím, že se vyběhne schovat současně více lidí různými směry a Kukulín musí najít toho správného. Dokonce se mi tato hra osvědčila již v praxi.

Mám totiž dva mladší brášky, kteří si nesmí chodit hrát přes silnici k oboře. Jednou jsem se šla s Kukulínem tím směrem projít a on chytil stopu a nedal si říct. Běžel jako šifenej, až jsme oba kluky načapali, jak si hrají na "zakázané" straně silnice. Kukulín je skvělý a přesto, že občas provede nějakou tu lumpárnu (ze všeho nejraději mámě likviduje růže), máme ho všichni moc rádi, dokonce i naše babička, která si na psy jinak moc nepotrpí. Kukulín je prostě jednička, ale vyprávění o jeho povedených kouscích by mi zabralo pěkných pár stránek a hodin u počítače, to se s ním teď raději půjdu proběhnout do lesa.

Ještě bych chtěla poděkovat paní Heleně Půlpánové, že mi pomohla splnit můj dávný sen. Mějte se fajn a užívejte si společnosti svých inteligentních (a tak trochu "vyčuranych") psích kamarádů!

Karolína a Kukulín z Valnovky

INZERCE

AGROTURISTIKA S MOŽNOSTÍ VÝCVIKU PSA V PASENÍ OVCI

Levné ubytování v rodinném domku na venkově s možností výcviku psa v pasení ovci nabízejí:

MACEK Bernard - Lhánice 82, 675 75 Mohelno, tel. 0509 642287

HOFMANOVÁ Hana - Zada 292, 542 33 Rtyně v Podkrkoshi, mobil 0603 771919

CHOVATELSKÁ STANICE TENNANT

zadá štěňata ze zahraničního krytí

Otec: TEMPLEMOYLE TWIN

Švýcarský šampion, VDH šampion, 15x CAC, 15x CACIB, 12x BOB

Import Anglie, čistá linie ISDS

PRA neg., DKK neg.

Matka: ch. DEUCE CZECHMATE

Český šampion, Slovenský šampion, Klubový šampion Slovenska, Slovenský klubový vítěz 1999, 2000, 15x CAC, 9x CACIB, 9x BOB

PRA neg., DKK neg.

Předpoklad vynikajícího exteriéru i pracovních vloh. Štěňata z předchozího vrhu feny se velmi osvědčila při práci u ovci a koní. Předpokládáný odběr - duben 2000

Kontaktní adresa: Šárka Fingerová, Kamenná u Příbrami 22, 262 31 Milín,

Tel.: 0604/258 038, e-mail: tennant.bc@worldonline.cz

CHOVATELSKÁ STANICE AKUMULATOR

NABÍZÍ LETOS DVOJE ŠTĚNATA BORDER COLLIE ZE SPOJENÍ:

Otec: Mouse di Cambiano (Mickey) - trikolorní importovaný pes nepřibuzné krve, ze tří čtvrtin linie ISDS, poprvé v ČR použitý, jeho otec Nip je osvědčeným plemeníkem Serge van der Zweepa z Holandska, matka Entea di Cambiano má složenou ovčáckou zkoušku druhého stupně v Itálii. Mickey má složenou ovčáckou zkoušku prvního stupně na výborně a výstavního ocenění CAC

Matka: Lucky Su - trikolorní fena importovaná z Walesu, čistá pracovní linie ISDS, r.CACIB, NV, má složenou ovčáckou zkoušku prvního stupně na velmi dobře a také zkoušku agility SA1

Štěňata z tohoto spojení by měla mít vynikající vlohy pro práci se zvířaty. Předpokládáný termín porodu - první jarní den.

Dále na jaře plánujeme spojení naší špičkové agility feny Ass Bohemia Alké. Ass má složenou zkoušku A 3, byla dvakrát úspěšnou účastnicí Mistrovství světa v agility, získala 2x ocenění CACIB. Její potomci se osvědčili v agility i na výstavách. Otcem by měl být anglický import, ke zdejší border collim nepřibuzný Liza s Board Cal (Corinlea Keppie - ISDS, Memory Lane). Dědečkem tohoto psa je špičkový Ch. Viber Travelling Matt from Connlea.

Kontakt: LOUČKA Radko, Ing., CSc., U Svodnice 105, Královice, 104 00 Praha 10,

tel 02 67711253 d, 02 67711747 k, fax 02 67711448 k, 0603 888362, loucka@vuzv.cz

Borderhollic - klubový zpravodaj Aktuality a zajímavosti (BH08PA/2001), číslo 8

Vydává Border Collie Club Czech Republic ve spolupráci se společností FITMIN a.s. pouze pro vnitřní potřebu klubu. Jazyková a redakční úprava, tisk a distribuce: redakční rada zpravodaje ve spolupráci s Ing. Janou Štěpánkovou, FITMIN a.s., tel. 0608/552221, propag@fitmin.cz.

Foto: CD archiv členů klubu BCCCZ.

Vychází v lednu 2001 v nákladu 100 výtisků. Uzávěrka dalšího čísla je 1.5.2001.

Kontaktní adresa: Radko Loučka, U Svodnice 105, 104 00 Praha 10, tel 02 67711253 d, 02 67711747 k, fax 02 67711448 k, 0603 888362, loucka@vuzv.cz.

COPYRIGHT©BCCCZ - platí na veškeré materiály v tomto zpravodaji!

Kdo dřive uhne pohledem?

NĚCO PRO PSÍ ŽIVOT ?

FITMIN® VITAMIN & MINERAL PRO™

Profesionální doplňky
pro zdraví a vitalitu psa

FITMIN
akciová společnost

Heřovkovičky 90 - 564 01 Žamberk - Czech republic
tel. +420 446 613265 fax +420 446 613267
E-mail: fitmin@fitmin.cz http://www.fitmin.cz/

nyní nově

v tabletách

- ✓ Z přírodních produktů
- ✓ Cílené použití
- ✓ Obsahuje Bioplexy
- ✓ Snadný příjem pro psy

vše **PRO**™ psy

novinky

MULTIVITAMIN

MULTIVITAMIN

dospělý pes tabl.

štěně tabl.

NOVÁ RECEPTURA - NOVÁ GENERACE KRMIV

BENJAMIN
milk pulp for puppy

BERTA
GROWTH

LEON
MAXI JUNIOR

OSKAR
REGULAR

FILL
PERFORMANCE

ARTUR
LIGHT/SENIOR

Výživa od profesionálů